

Ma elsötétítés 19 óra 50 perckor (7 óra 50 p.)

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 87. szám — 1941 április 18 péntek — Ára: 12 fillér

Csetnik,

úgy hangzik, mint valami orvul kiejtett szódarab, mely keresztben akad az ember torkán és hirtelen csendes undor járja át az ember hátát. Néhány héttel ezelőtt alig hallottuk ezt a szót és ma visszhangzik tőle a világ. Igaz, hogy ebben a visszhangban nincs semmi hízelgő, sőt semmi emberi, mert csak most értjük ennek a zörgő és esontokat átjáró szónak az értelmét. Most tudjuk, hogy mi minden történhetett volna ennek a szónak gyakorlatba átvitt értelmezésénél lent a Délvidéken, ahol néhány nap alatt véget vetett a honvéd mindannak, amit elferdült lelkű gonosztevők hada akart elkövetni védteien, ártatlan magyar, német, sőt bunyevác lakosokkal szemben. Van ebben a szóban valami borzongató és visszataszító. Valahogy benne forr a szóban annak a másik szónak rémregényeszerű íze, melyet eddig a világon úgy emlegettek, hogy: Balkán!...

A világ immár látja, hogy miért kellett fegyverrel felvenni a harcot délvideki véreink védelmében! A harc, a fegyver mióta ember él a földön mindig a férlinek díszé, ellenfeleknek és ellenségnek elintéző eszköze volt, de a fegyver a férfi kezében mindig becsületes eszköz maradt még akkor is, ha vért ontott, hiszen a fegyver orvul gyilkoló eszköz férfi kezében soha sem lehetett. Az, amivé a csetnik süllyesztette ezt az eszközt, az már nem fegyver, az orgyilkos. Ez a helyes szó, ez a megértető kifejezés. Az orgyilkosság egyetlen nemzetnek se lehetett elintézői módja az igazságkeresésben. A csetnik lelkéből kiforgatott dudav, beteg képzeletű és elferdült gondolkodású bünyevő. Védteien és ártatlan ember ellen ugyanolyan nyugalommal fordul, mint fegyveres sorkatona ellen. És mindig hátulról, mindig lesből. Soha nyíltan, előre vetett mellél és tiszta homlokkal. Káin bélyeg ég a csetnik arcán és keze fekete az első gyilkosság árnyékától. Fegyvere pusztít és léte rombol.

A szomorú tények mutatják: a Bácska példátlan mérvű emberirtás előtt állott, mert a csetnikek nem válogattak: magyart, németet, katolikus bunyevácot, vagy sokácat egyformán ellenségnek tekintették, de azzal sem sokat törődtek, hogyha szűkebb fajtestvérük került a golyójuk útjába.

Csak a magyar honvédség páratlanul gyors előnyomulása mentette meg a katasztrófától ezt a virágzó országrészt, melynek minden lakója számára a csetnikek rémuralma alóli felszabadulást, valósággal megváltást vitt a magyar honvédség.

És ha elmúlnak a mai súlyos idők, éppen a szerb nép fogja minél ritkábban és mindig több szégyennel kiejteni ezt a nevet: csetnik...

Nagyfőmegű riasztójátékszer felrobbant Budapesten, három embert megölt, nyolcat megsebesített

Az egész szerb haderő feltétel nélkül letette a fegyvert

Német és olasz előnyomulás Görögországban — Az olasz főhadiszállás a görög védelemi vonal áttörését jelenti
Német repülők egész éjjel bombázták Londont
Anglia „világhatalmi értekezlet” összehívását tervezzi
EGYIPTOM NEM HADVISELŐ ÁLLAM MARAD

Részletek az újvidéki harcokból: honvédségünk ferge- teges rohammal seperte el a szerbek utolsó ellenállását

Lapzártakor érkezik Berlinből az a hivatalos híradás, hogy az egész szerb haderő, amennyiben még nem fegyverezték le, feltétel nélkül letette a fegyvert. Tehát a szerb hadjárat máris teljes befejezést nyert. Ennek a ténynek a görög hadszíntérrel kapcsolatban is óriási jelentősége van, mert most már a Szerbiában operáló német és olasz haderő zöme felszabadul és a görög frontra irányítható.

Görögországban folytatódik a német és olasz offenzíva. A Német Távirati Iroda helyzetjelentése szerint német gyorsesapatok Észak-Thesszália hegyvidékén sikeres támadást folytatnak. A csapatok mélyen benyomultak az ellenséges hadoszlopok közé és harralra kényszerítették a görög, valamint brit erőket. Német szempontból a sikeres lefolyású heves esztározások lehetetlenné tették az angolok számára a hajóra szállásra kijelölt parthelyek idejében való elérését. A harcok folyamatban vannak s úgy német, mint olasz részről előretörést jelentenek.

A német taktika a görög földön is az eddigi, megosztani és elvágni egymástól az ellenséges erőket, őket verni közéjük.

A német légi erő csütörtökre virradó éjszaka óriási légitámadást intézett London ellen, hivatalos közlés szerint megtorlásul a múlt heti Berlin elleni angol légitámadásra.

EGYIPTOM ES TÖRÖKORSZÁG ALLASFOGLALÁSA

A balkáni helyzet alakulásával kapcsolatban nem várhat sokáig magára Egyiptom és Törökország állásfoglalásának leszögezése.

Berlini MTI-jelentés szerint Németország nagy érdeklődéssel figyeli az egyiptomi kormányt az azt a törekvését, hogy olyan politikát folytasson, amely az országot, mint államot és nemzetet távol tartja a háborútól. Ezt a meg-

állapítást a birodalmi főváros körében azzal egészítették ki, hogy Németországnak kétséget kizáróan nincs szándékában az egyiptomi kormányt megakadályozni abban a fáradozásában, hogy távol maradjon a háborútól.

Mint a Popolo di Roma Lisszabonban át jelenti: Wavel tábornok híre szerint felszólította az egyiptomi miniszterelnököt, hogy adja át az angol katonai hatóságoknak Egyiptom végrehajtó hatalmát. Wavel tábornok arra hivatkozott, hogy tekintettel az olasz-német támadásra, csak a végrehajtó hatalom teljes birtokában tudja megtenni a szükséges intézkedéseket. Az egyiptomi miniszterelnök híre szerint felháborodottan utasította vissza az angol főparancsnok kívánságait — írja az olasz lap.

Berlinben külföldi forrásból hírek terjedtek el német-török barátság szerződés megkötéséről. A Wilhelmstrassen ezeket a híreket nem erősítették meg.

EGYIPTOM NEM HADVISELŐ ÁLLAM MARAD

Berlinbe éjjel érkezett jelentések szerint az egyiptomi kormány nem szándékozik beavatkozni a háborúba. Kairóból érkezett hírek arról számolnak be, hogy az egyiptomi parlament a kormánnyal és az angol főparancsnoksággal egyetértésben egyhangúlag kimondta, hogy Egyiptom nem hadviselő állam marad. A hír ebben a formában — tekintettel az angol főparancsnokság hozzájárulására való utalásra — feltűnést keltett Berlinben. Ugy tudják, hogy a hivatalos jelentésben kiemelt angol hozzájárulás tulajdonképpen leplezi azt a mély ellentétet, amely az angol főparancsnokság és az egyiptomi kormány felfogása között fennáll. Más hírek arról számolnak be, hogy az egyiptomi kormány rendelete értelmében a városokból, főleg azokból, amelyek a tenger partján fekszenek, eltávo-

litják az asszonyokat és gyermekeket, mert ezek a városok ki vannak téve a hadműveleteknek.

A BOLGÁR SAJTÓ

közli Szovjetországnak a bácskai magyar lépéssel kapcsolatban adott magyar választ. A »Mir« című bolgár lap a következő rövid megjegyzést fűzi a magyar válaszhoz:

»A magyar érvelés lényegében semmi más, mint emlékeztetés az 1939. és 1940. esztendőkre, amikor Szovjetországnak aktív módon lépett fel Besszarábiában és Bukovinában, hogy testvéreit megvédje.«

MEGALAKULT

AZ ÖNÁLLÓ HORVÁTORSZÁG ELSŐ KORMÁNYA

Az új állam vezetése egy kézben összpontosul. Pavelics az államfő, a miniszterelnök és a külügyminiszter. A »Popolo di Roma« zagrabi külön tudósítója beszéltetést folytatott Pavelics környezetének egyik tagjával. Arra a kérdésre, hogy mi az új Horvátország célja, a horvát személyiség így válaszolt: »Békében élni mindenkivel. Mi békét és barátságot akarunk Mussolini Olaszországgal, amely megmentette Pavelicet, békét és barátságot Hitler Németországgal, amely felajánlotta támogatását a horvátoknak, azaz lerázta a gyűlöletes szerb igát, békét és barátságot Magyarországgal, amelynek oldalán Horvátország hosszú évtizedeken át olyan boldog önkormányzatban élt.«

MÉRTÉKADÓ OLASZ HELYEN határozottan kijelentették, hogy

FONTOS TUDNIVALÓK

Lakóházak légoitalmi felszereléséről.

Rézmészport kapnak a szállóságok.

Háborús haláleseti kockázatokra is kiterjesztették az életbiztosítók érvényét.

Értesítésen alapszik a svájci sajtó-
nak a hírszolgálati irodák jelenté-
se alapján közölt híre, amely sze-
rint az Aostai herceg az angolok-
kal állítólag fegyverszüneti tár-
gyalásokat kezdett Abessziniával
kapcsolatban. Az említett helyen
kijelentették, hogy az Aostai her-
ceg akárcsak eddig, most is az
olasz csapatoknál tartózkodik és
ezek a csapatok lankadatlan he-
vességgel folytatják a küzdelmet
az angolok ellen.

VILÁGHATALMI ÉRTEKEZLET

Az „Associated Press” megbiz-
ható forrásból nyert értesítése sze-
rint a brit kormány »világhatalmi
értekezlet» összehívását tervezi. Az
értekezleten a háború folytatásá-
ról tárgyalnak majd és azon hír

Az egész szerb haderő kapitulált

Feltétel nélkül letessék a fegyvert azok a szerb csapatok is, kiket
még nem fegyvereztek le

Berlin, április 17. (Német TI)
Április 17-én 21 órakor az egész
szerb haderő, amennyiben még
nem fegyverezték le, feltétel nél-

Német hadijelentés London elleni megtorló támadásról, a szerbiai befejező hadműveletekről és a görögországi harcokról

A német véderőparancsnokság
közli: A német légi haderő a biro-
dalmi főváros lakónegyedei és kul-
turközpontjai ellen április 10-re
virradó éjjel végrehajtott brit lé-
gitámadás megtorlásul a csütör-
tökre virradó éjjel nagyszabású
támadást intézett a brit főváros
ellen. A támadásban sok német ro-
pülőraj vett részt és egész éjszaka
szakadatlanul, rengeteg, minden-
féle nagyságú bombát és gyújtó-
bombát dobott le. Jó látási visz-
onyok mellett meg lehetett figyelni
a bombarobbanásokat és azok ha-
tását. A kikötőnegyedekben, vala-
mint a többi városrészekben már
az első kötelékek támadásai után
nagy tüzek keletkeztek. Ezek rész-
ben egyesültek és nagykiterjedésű
területeket borítottak lángba. E
tüzeket már a csatornától, sőt
részben a belga partoktól is észre
lehetett venni. Ezután fokozottabb
mértékben megtorolunk minden
brit légitámadást, mely Németor-
szág lakónegyedei ellen irányul.

Szarajevó környékén megadta
magát a felbomlófélben levő szerb
II. hadsereg. Tervszerűen folyik az
ország megtisztítása a szétugrasz-
tolt erőkötől. Helyenként még ta-
pasztható volt ellenállás, azon-
ban ezeket hamar megtörtük.
Az olasz kötelékek délkeleti
irányban nyomulnak előre. Dél-
Albániában a görög határtól nem

Az olaszok elfoglalták Antivárit, Cettinjét és Klisurát

Az olasz főhadiszállás 314. köz-
leménye: Dalmáciában a második had-
test gépesített oszlopai Spalatóban Ra-
guza felé nyomulnak előre. A tengeré-
szeli osztagok befejezték a Dalmát szig-
etek elfoglalását. Albánia felől más
gépesített hadoszlopok Antivári és Ce-
tinje elfoglalása és az ellenség végső
ellenállásának megtörése után Cattaro
és Ragusa felé haladnak előre, hogy
összetalálkozzanak az észak felől ér-
kező második hadtesttel.

A görög harctéren az ellenséges ellen-
állással és különféle terep és útvonal
nehézségekkel szemben csapataink elő-
re nyomulása tovább folyik a Prespa-
tól az Adriai tengerig. A XI. had-
sereg csapatai elkezdett harcok után

Az olasz főhadiszállás rendkívüli jelentése

Valahol Olaszországban, április
17. Az olasz főhadiszállás a követ-
kező 315. sz. rendkívüli jelentést
adta ki: Csütörtök reggel óta a II.
hadsereg hadosztályai véres har-
cok után újra megkezdtek törhe-

Tíz óra hosszat tartott a londoni légitámadás

Berlin, április 17. (Német TI) A
London ellen intézett német légi-
támadás több, mint tíz óra hosszat

szerint Ausztrália, Kanada, Új
Seeland és Dél-Afrika miniszter-
elnöke is részt vesz.

Az Associated Press szerint sok
jel arra mutat, hogy az értekezlet-
nek az a célja, hogy a dominiu-
mokból való csapatszállítások fok-
ozásának a kérdését vitassák meg.
A fokozott csapatszállítások-
ra azért van szükség, hogy meg-
erősítsék középkeleten a gyenge
brit erőket.

A japán sajtó jelentése szerint
Manila újabb gyűjtőhelye lett az
Angliába irányuló hadiszállítma-
nyoknak. Ha az Atlanti óceánon
továbbra is nehézségekbe ütköz-
nék az Amerikából érkező hadi-
anyagszállítás, akkor a Csendes és
az Indiai óceánon keresztül a
Szezi csatornán fogják szállítani
az amerikai hadianyagot.

kül letette a fegyvert. A kapitula-
ció április 18-án 12 órakor lép ér-
vénybe. (MTI)

messze fekvő Erseke elesett. Más
csapatok Észak-Albánia irányá-
ban támadnak és átlépték, a Szku-
tari-tó mindkét partja felől, több
helyen a szerb határt.

Görögországban a német hadse-
reg csapatai tovább támadnak déli
irányban és elfoglalták az Aliak-
montól délre fekvő Serviat. Itt
igen sok foglyot ejtettek. A keleti
görög partok mentén a német légi
haderő részegységei megtámadták
hajó-összevonásokat és elpusztítot-
tak összesen 19.000 tonna kereske-
delmi hajóteret és több hajót meg-
rongáltak.

A brit anyaország ellátását biz-
tosító hajók ellen folytatott táma-
dásaink is rendkívül sikeresek
voltak. Fegyveres felderítő repülő-
gépeink a Szent György csatorná-
ban megromlottak négy hajót ösz-
szesen 28.000 tonna ürtartalommal.
A német légi haderő ezenkívül tá-
madásokat intézett a Themse alsó-
folyása mentén fekvő kikötők és
hajógyárberendezések, valamint
több repülőter ellen. Az ellenség
csütörtökre virradó éjjel Észak-
nyugat-Németország több helysége-
re robbant és gyújtóbombákat
dobott. A bombák nem okoztak
emlékeztető károkat. Az áldo-
zatok száma a polgári lakosság kö-
rében csekély. Lelőttünk négy brit
repülőgépet.

elfoglalták Klisurát, innen tovább ha-
ladnak előre. Az ellenség jelentékeny
vesztéseket szenvedett és sok foglyot
és hadianyagot hagyott hátra.

Kirenkában tovább folyik az olasz
és német csapatok nyomása Tobruk, —
valamint Solum környéke ellen. Dzebel
nél folytatjuk hatalmas előrenyomulá-
sunk következtében elvágott ellenséges
osztagok összefogdosását.

Kelet-Afrikában a Gallo-Sidamo vi-
déken levő Baro folyón az átkelést meg-
kísérő ellenséges erőket megfutamít-
tunk. Táborhelyük kezünkbe került.
A Gambelától északra fekvő Dembidol-
tól nyugatra, elkezdett harcok so-
rán az ellenségnek súlyos veszteségeket
okoztunk.

tetlen lendületű előrenyomulás-
kat, miután április 14, 15 és 16-án
áttörték a görög ellenállás első
vonalát. Az egész ellenséges arc-
vonal válságba jutott.

tartott. Londonban este 9 órakor
már megszólaltak a légiriadók és
csak csütörtök reggel jelezték a

légiveszély elmúlását. A kikötő
egész területét a háborús fontos-
ságú berendezésével együtt egész
csütörtök délelőtt is sűrű fekete
füstfelhők borították. A füstfelhők
közül még el nem oltott tüzek
lángjai csapódtak fel. (MTI)

London, április 17. (Reuter) A
romok eltakarítása közben a késő
esti órákban megtalálták Lord
Stamp feleségének holttestét.
(MTI)

Berlin, április 17. (Német TI)

A nilusi hadsereg új állásokba vonul

Helsinki április 17. (Stefani) A
helsinki Sanomat londoni tudósi-
tójának jelentése szerint a nilusi
hadsereg vezérkara új tábori álla-
sokba vezényelte vissza csapatait,
mert az északafrikai angol csapa-
tok helyzete tarthatatlannak bizo-
nyult. (MTI)

Stockholm, április 17. (NTI): Mint a
svéd lapok londoni levelezői jelentik,
az angol fővárosban a német csapatok
győztes balkáni előrenyomulásának ha-

Olasz cáfolat abesszin fegyverszüneti hírekről

Róma, április 17. (Stefani) Sváj-
ci lapok jelentették, hogy Etiopia
alkirályának küldöttje Diredavá-
ba érkezett, hogy a fegyverszünet-

APOLLO Filmszínház

Ma és minden nap:
Allpang a fekete szultán
Főszerepben: Gary Cooper.
Az izgalom és a művészet
filmje.

Német és olasz csapatok továbbra
is sikeres támadást intéznek Tob-
ruk ellen. (MTI)

tása alatt igen nyomott és bizonytalan
lett a hangulat. Ez a hangulat az angol
közönségen talán még erősebben mu-
tatkozik az afrikai helyzet tekintetében.
Mint a Dagens Nyheter londoni leve-
lezője jelenti, az Evening News az
afrikai helyzetet abban foglalja össze,
hogy a brit szigeteknek az invázió vagy
kiéheztetés következtében való elsen-
vedésen kívül, elképzelhető-e nagyobb
szerecséltenség, mint Egyiptom el-
vesztése.

ről tárgyaljon és hogy a harcok
egész Etiópiában megszüntek. Ille-
tékes római körök kategórikusan
cáfolják ezt a két jelentést. (MTI)

Angol jelentés a görög frontról

Kairó, április 17. (Reuter.) A közép-
keleti angol haderő főhadiszállása je-
lenti csütörtökön: Az ellenség nyo-

mása a görögországi arcvonalon teljes
hosszában működött. (MTI.)

Német kézre került a jugoszláv külügyminisztérium irattára

Berlin, április 17. Mint csütörtök-
ön a Wilhelmstrassen híre járt,
a német csapatoknak Belgrádban,

az egykori jugoszláv külügymi-
nisztérium irattára is kezébe ke-
rült. (MTI)

Német lapok London bombázásáról

Berlin, április 17. (Német TI.) A
berlini lapok vezetőhelyen foglalkoz-
nak a véderőparancsnokság csüt-
örtökön kiadott jelentésével, amely
szerint az elmúlt éjszaka a német légi
haderő megsemmisítő hatású megtorló
támadást intézett London ellen.

A „Berliner Lokalanzeiger” így ír:
Az az értelmetlen támadás, amely a
katonailag teljesen jelentéktelen né-
met kultúrvárosok és békés német
lakóházak megromlásával járt, a
London ellen intézett támadással száz-
szoros megtorlást nyert. Minden egyes
angol támadást német ellenintézkedés
követett és a német légi haderő ököl-
csapása mindig hatásosabb lesz az an-
gol légi haderő támadásainál. A „Ber-
liner Börsenzeitung” szerint az angol

hivatalos hírszolgálat elismerte, hogy
a német légi haderő csütörtök éjszaka
hajította végre a legborzalmasabb tá-
madást London ellen. Ez a beismerés
végtelenen lerombolta azokat az ábr-
ándképeket, hogy a Németországra
kényszerített két arcvonalon folyó há-
ború és a Balkánon, valamint Észak-
Afrikában harcba vetett erős német
légi haderő következtében az angol
szigetek tehermentesítése várható. Ez-
zel azonban egyidejűleg azok a brit
ábrándképek is szertefoszlottak, hogy
Németországot a német polgári lakos-
ság bombázásával, német lakóházak
és kulturális alkotások lerombolásával
katonai és hadigazdálkodási szempont-
ból érzékenyen lehet érinteni. (MTI.)

Kétnapos konferenciát tartottak a vallásokról lelkészeknek

Dr Soós Béla lelképásztor, egyetemi
magántanár, az egyházkerületi vallás-
oktatási bizottság elnöke kétnapos
konferenciát rendezett a vallásokról
lelkészek részére. Részben vidékről,
részben Debrecenből negyvenen vettek
részt a megbeszéléseken, melyek igen
fontos kérdésekkel foglalkoztak. Meg-
vitatták a legégetőbb vallásoktatási
problémákat, így az újonnan felállított
hetedik és nyolcadik osztályú elemi
iskolákban, az iparostanonciskolákban
és a gazdasági népiskolákban a val-
lásoktatás ügyét. Különösen érdekes és
fontos az iparostanonc kérdéssel kap-
csolatosan a konferencia állásfoglalá-
sa, mely nagyon erősen kifejezte azt
a véleményét, hogy mind az egyház-
nak, mind az államnak és városoknak
legelsősorú kötelessége az elhanya-
golt iparosság lelkivilágával való fog-
lalkozás még akkor is, hogyha ezért
nagyobb áldozatokat is kell hozni.

A konferencia első napja a diako-
nisszaintézetben, a második napja a
Kollégiumban folyt le. Dr Soós Béla
elnök nyitotta meg a tanácskozást,
az áhítatot dr Nagy István diakonisz-
szaképző intézeti igazgató tartotta. Két
meg nem érkezett előadó helyett dr
Soós Béla egyetemi magántanár tar-
tott előadást, a többi előadók pedig dr
Tomay Dezső derecskei, Nagy József
hadházi vallásokról lelkész és Szabó
Gyula böszörményi vallásos tanár voltak.

A kétnapos konferencia alatt sok
értékes hozzászólásban kitűnő gondol-
atok merültek fel és a tanácskozások
általában igen jó eredménnyel végződ-
tek.

— Risztics Milán jugoszláv főkonzul
csütörtökön feleségével Pécsről Moszk-
vába utazott. Az alkonyul néhány nap-
ig Pécsen volt, majd szülőföldjére,
Horvátországba ment.

— A mexikói Colima városát sújtó
földrengés következtében az eddigi
megállapítás szerint 36 ember meg-
halt és igen sokan megsebesültek. A
város nagyrésze elpusztult. Tuxpanból
100 halottat és 85 sebesültet jelentet-
tek.

— A dán kormány hazaárulás
bűntettével vádolja Kauffmann
dán követet, aki az amerikai kor-
mánnyal Grönlandot illetően szer-
ződést kötött. A király állásától el-
mozdította.

Vígyszínház mozgó

A legnagyobb magyar film:

Elnémult harangok

Rákosi Viktor híres regénye.

Fősz.: KISS FERENC, NAGY
ISTVÁN, LUKACS MARGIT.

„Del-visszatér“ bélyegek kerülnek forgalomba

A postavezérgazgatósága közli, hogy április 21-én a déli országrészeknek a Magyar Szentkoronához való visszatérése emlékére általános forgalmú két-filletes értékjelzésű bélyegsorozat 10 és 20 filleres címletű „Del visszatér“ felülnyomással kerül forgalomba. A bélyegeket a felszabadított déli országrészekben levő postahivatalok december 31-ig az ország többi postahivatalai ez év május hó 31-ig árúsíthatják. A bélyegek 1942 június végén bárhova szóló postai

küldemények bérmentesítésére felhasználhatók.

A postavezérgazgatósága közli, hogy a déli országrészeknek a Magyar Szentkoronához való visszatérése emlékére az ott megnyitott egyes kincstári hivatalok működésének megkezdése napjától ez év április hó 31-ig bezárólag (helység neve), visszatért 1941 feliratú különleges alkalmi bélyegeket használnak.

Részletes tudósítás honvédeink délvidéki harcairól

Újvidéknél fergeteges rohammal separték el a szerbek utolsó ellenállását — Sok foglyot és nagy hadizsákmányt ejtettek — A csejnikiek utolsó galád kísérletei

Valahol Magyarországon, április 16. (A honvéd propagandaszázad tudósítójától) A magyar honvédség a Felvidék, Kárpátalja és Erdély határára idején megszokta már, hogy az elszakított országrészekben igen rossz utakat talál. De még a legsötétebben látó elképzeléseket is túlszárnyalja a Délvidék. A kitűnő termőföldeket, az úttesteket igazi vendégmarasztaló sárrá dagasztja a kisebb esőzés és jórészt közvetlen utakon szinte a lehetetlenségbe ütközik a közlekedés. Valóban esodák közé sorozható, hogy honvédeink kitűnő felszerelése és nagyszerű kitarása megbirkózott a sártenger kátyúkkal, gidres-gödörös utakon.

Természetes, hogy a honvédeknek nemcsak terepnehézségekkel kellett megküzdeniük, mert néhol a szívós ellenállást tanúsító ellenség haderejét front-átörésekkel kellett összemorzsolni. A honvéd lendület ezzel igen könnyen végzett. A reguláris hadsereg az áttörés után rendellenül menekült, elhagyta fegyverét és lőszerét, vagy „bősies gesztussal“ odaadta a csejniknek és dobrolójúknak, hogy harcölvének helyettük. Így alakult ki a már előre eltervezett, lépten-nyomon jelentkező gerilla harcok, orvátmadások, sokszor órák hosszat tartó lövöldözések. Főleg a városokban tevékenykednek a komitások. Padlások rejtekeiből, elhagyott lakások ablakaiból. Hyen helyeken aztán a fosztogatások sem maradnak el, így volt Szabadkán, Zomborban és hasonlóan Újvidéken is.

Újvidékhez közeledve komoly ellenállásba ütközött a honvédség, Petrófalva határában utolsó erőfeszítésként lövészárkokra és drótkadályokra tá-

maszkodva vették fel a harcot a szerb reguláris csapatok. Honvédeink azonban a könnyű tüzérség fedezete mellett fergeteges rohammal szinte percek alatt megtörte az ellenállást. Mint valami pusztító erejű, ellenállhatatlan orkán rohant a magyar honvédesapalclőre. A szerbek riadtan menekültek, de javarésztük 38 tiszttel így is fogásba ejtették. A esatér helyét elhagyott tankok, ágyúk, golyószórók, kilótt töltényhüvelyek tizezei jelzik. A löbbszáz sebesülteket és halottakat a magyar egészségügyi csapatok szedték össze.

Újvidék városának magyar lakossága kitűnő örömmel, leírhatatlan lelkesedéssel fogadta a honvédeket. A csejnikiek azonban itt is megismélik orvátmadásaikat és akadályozzák a város nyugalmának és békéjének kialakítását. Főleg a külső városrészek házainak padlásáról rüppen ki itt-ott egy golyó.

Egyik házon géppisztolyt találtak, a másik ház kamarájának uca felé néző ablakán kis gyalogsági ágyú volt beállítva, jökora mennyiségű lőszerrel felszerelve. Két honvédre egy szerb vasutas felelőstől tüzelt. Kézigránáttal kellett őket kifüstolni a házból. A szekrényekben szerb újságok, izgaló tartalmú répcédulák között megtalálták a csejnik szervezet tagsági igazolványát.

A lakosság riadtan, mélységes megdöbbenéssel és felháborodással nézi a létfélteteket, tudva, hogy az orvátmadók elsősorban az ő személyi és vagyoni biztonságukat veszélyeztetik. Csak akkor nyugszik meg szemük, ha a magyar honvéd biztos féltését, rendíthetetlen nyugalmát látják.

Szerb altisztek kegyetlenkedése horvát és vend katonákkal

Nagykanizsa, április 17. Gyékényesenél horvát és vend sebesültek szöktek át a határon. Elmondották, hogy amikor a szerb altiszteknek a német előretörés napjaiban megtagadták az engedelmességet, azok kegyetlenül bántak velük. Az altisztek rájuk lövöldöztek és össze-

vissza szurkálták őket. Az egyik menekült katonának a térdét lőtték át, a másiknak átszúrták az arcát, a harmadiknak a kezét ronsolták össze úgy, hogy sebesülten vándorogtak át a határon, ahonnan a nagykanizsai mentők szállították őket a kórházba. (MTI)

Megalakult az első horvát kormány

Pavelics államfője, miniszterelnöke

Zágráb, április 17. (NST.) Szerdán este ünnepélyes keretek között megalakult a zágrábi bánági épületben az első horvát kormány Ante Pavelics vezetésével. Az ünnepséget a horvát rádió is közvetítette. A kormány megalakulása után Pavelics rövid beszédében ismertette a horvát nép történelmét és méltatta az önálló Horvátország megalakulását.

Az új kormány listája a következő:

Államfő, miniszterelnök és külügyminiszter: dr. Ante Pavelics.

Az államfő helyettes, a horvát véderő és hadsereg, tengerészet, légi erő és csendőrség főparancsnoka: Kvaternik tábornok.

Helyettes miniszterelnök: dr. Osman Kulenovic. Igazságügyminiszter: dr. Mirko Puch. Belügyminiszter: dr.

és külügyminisztere Horvátországnak

Andrija Bardukovic, Közegészségügyi miniszter: dr. Petrics. Gazdasági miniszter: Lovro Stupies. Vallás- és közoktatási miniszter: dr. Mile Budak. Erdő- és bányai miniszter: Ivo Fekovic. Egyesületügyi miniszter: dr. Domanosics. Jogügyi kormánybiztos: dr. Djanics.

A miniszterek kinevezése után elsőnek maga Pavelics tette le az esküt az új állam alkotmányára s utána fel eskette minisztereit. Az ünnepség kezdetétől a rádióba beolvasták Pavelics 1933-ban kiadott pártprogramját, amely azóta is az uszlamoszmozgalom vezérfonala volt. Végül Kvaternik tábornok az egész horvát nép nevében ígéretet tett az államfőnek és az új kormánynak, hogy mindenki hűségének eleget tesz a nép, az állam és a vezér iránti kötelességének.

A magyar kormány szerencsekívánatai

Zágráb, április 17. (MTI) Bartók László zágrábi magyar konzul, Nagy Ivánnal, a délvidéki magyarság egyik vezetészemélyiségének társaságában felkereste Pavelics Ante horvát államfőt még

Zágrábba való bevonulása előtt Károlyvárosban és kifejezte neki a magyar kormány szerencsekívánatait. Pavelics Ante meleg barátsággal fogadta a magyar konzult

és Nagy Ivánt, akikkel hosszasan tett és hangoztatta rendületlen ragaszkodását Magyarországra iránt. rendkívül szívélyesen elbeszélge-

NAGY ROBBANÁS BUDAPESTEN

Felrobbant 250 kg. súlyú „játékszernek való“ riasztó dugó és riasztó bomba. Három munkás életét veszítette, nyolc ember megsebesült

BUDAPEST, április 17. Csütörtök délután Budapesten 3 óra tájban a Vécey uccában nagyarányú robbanás történt, amelynek három halottja és nyolc sebesült áldozata van.

A Vécey uca 3. számú házban van a Kontinens Nemzetközi Szállítványozási Kft. irodája és raktára. A szállítványozó cég raktárából délután posztóárut és egyéb holmit raktak fel egy pótkocsis teherautóra.

A szállítványozó céghez özv. Komlós Gyuláné nagykereskedő cég már korábban 250 kg. riasztó pisztolyba való úgynevezett riasztó dugót és ezüstszínű szlamitba esomagolt riasztó bombát szállított azzal a rendeltetéssel, hogy a szállító cég Nagyváradra továbbítsa. A posztóárut már felrakták a teherkocsira s megkezdtek a ládába esomagolt riasztó dugókat és riasztó bombákat a gépkocsira rakni.

Már csaknem az egész 250 kg. súlyú „gyerektérszert“ felrakták a teherautóra, esupán néhány láda volt hátra, amikor az utolsó ládat a gépkocsira tették, eddig ismeretlen okból robbanás történt. A robbanás következtében az autó felső része apró szilánkokra tört, a vasrészek össze-vissza görbülettek, a pótkocsi kigyulladt s a hatalmas detonáció ereje a környék összes házainak ablakait betörtte.

Az egyik munkás testrészeit a légnyomás a közel 100 méter távolságra levő Vértanúk szobrához dobta. Nyomban értesítették a főkapitányságot, a mentőket és tűzoltókat.

Meghalt Molnár János 21 éves szállítómunkás, a szállítványozó cég alkalmazottja, aki a robbanás pillanatában a teherautón állt. Életét veszítette Hévvízi Lajos 30 éves kocsártonos, aki a rakodásnál segített s a riasztó dugókkal telt ládákat adta át munkatársának. A soffőr üléséről Szilágyi Ernő 28 éves gépkocsivezetőt, akít a robbanás ereje messzire eldobott és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy amikor a mentők kórházba akarták szállítani, a mentőautóban kiszenvedett.

Egymásután kötötték be a mentők Neugebauer Ludovika 45 éves tisztviselőt, Königsberg Sándor 43 éves szállítványozót, Molnár András 42 éves asztalosmestert és mindhármojukat életveszélyes állapotban a Rókus kórházba vitték. Jelentkezett a mentőknél Ságodi Hilda 17 éves nő szabósegéd, aki az uccán a lángoktól és vasdarábaktól sérült meg. Az orvosok megállapították, hogy sérülése súlyos, ezért őt is a kórházba vitték. Elsősegélyben részesítették ifj. Németh Sándor 38 éves korcsesegédet, Komor Éva 16 éves tanulót, Ormós Livia 21 éves tisztviselőnőt és Czeglédi Imre 28 éves tűzoltót, akik a környéken levő házak III. és IV. emeletéről lehulló üvegszilánkoktól sebesültek meg.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított annak megállapítására, hogy miként következett be a robbanás és ki a felelős a balesetért.

Életbiztosítások érvényének kiterjesztése háborús halálesetre

A Budapesti Közlöny, április 18-iki, pénteki számában kormányrendelet jelenik meg az életbiztosítások érvényének háborús haláleseti kockázatoknak kiterjesztéséről.

A biztosító vállalatok ezentúl kötelesek lesznek az életbiztosítási összegeket abban az esetben is kifizetni, ha a biztosítási szerződés eredetileg a háborús kockázatokra nem terjed ki. A biztosító vállalatoknak ez a kötelezettsége nemcsak a bevonult és háborúban részt vett, hanem a háborús események folytán meghalt polgári személyekkel szemben is fennáll.

A biztosított felek kötelesek háborús

kockázati pótdíj címén évente a biztosítási összeg 6 százalékát fizetni. Az így befizetett pótdíjak a háborús többlet halandósági alaphoz fonyanak és ebből az alaphoz a biztosító vállalatok csak annyit használhatnak fel, amennyi a háborús többlet halandóság fedezéséhez szükséges.

Az alaphoz esetleges fennmaradó részét a háborúban rokkanttá vált biztosítottak között osztja szét. A pénzügy miniszter külön rendelettel a pótdíjfizetési időszak kezdetét április 11-ében alapította meg. A pénzügyminiszter annakidején külön rendelettel fogja a pótdíjfizetési kötelezettséget megszüntetni.

„Egy úr van itt revolverrel és pénzt kér...“

Vakmerő éjszakai rablótámadás egy ismert kolozsvári ügyvéd lakásán

Kolozsvárról jelentik: Vakmerő éjszakai rablótámadás történt dr. Szeghő Imre ismert kolozsvári ügyvéd, a volt romániai kisebbségi újságírószervezet ügyészének lakásán. Egy álarcos fiatalember az éjjeli órákban behatolt dr. Szeghő szobájába s az álmából felriasztott ügyvédre revolvert szegezve, felszólította, hogy adja át aranyóráját és a pénztárcáját. A zajra az ügyvéd szomszédos szobában alvó felesége, Szeghő Julia énekesnő is felriadt és érdeklődött a láрма oka felől.

— Egy úr van itt revolverrel és pénzt kér — válaszolta dr. Szeghő.

Az énekesnő nem vesztette el lélekjelenlétét s így válaszolt:

— Jöjjön át hozzám. Nálam van a pénz.

A betörő erre valóban átment a szomszéd szobába, ahol Szeghőné át-

adta pénztárcáját, amelyben mindössze 38 pengő volt, valamint értékes aranyórája.

Dr. Szeghő pedig közben felhívta a rendőrséget.

Az éjszakai látogatónak azonban sikerült még a rendőrség megérkezése előtt kerekelt odania s lávozóban még dr. Szeghő aranyóráját és felöltőjét is magával vitte.

A rendőrség erővel nyomoz a betörő után, aki a kiterjesztett statáriális bíraskodásról intézkedő, rendelet értelmében rögtönítelő bíróság elé kerül.

— Új világrekord a rúdugrásban. Newyorkból jelentik: Warmardam a rúdugrásban 465 cm-es ugrással új világrekordot állított fel.

Hungaria Filmszínház.

MA ELŐSZÖR
a dal fejedelmének

JEANETTE MAC DONALD-nak, — NELSON EDDY-nek
új, legbrilliansabb filmje: az

U J H O L D

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

HÍRADÓ!

Popoff Mihály letette az esküt a Kormányzó kezébe

Budapest, április 17. (MTI) A Kormányzó kezébe csütörtökön fél 1 órakor tette le a hivatali esküt dr. Popoff Mihály görögkeleti nagyprépost, érseki helynök, a magyarországi görögkeleti magyar és görögkeleti rutén egyházrészek és egyházközösségek adminisztrátora. A Kormányzó ezután magánkihallgatáson fogadta az adminisztrátort.

Lapozgatás lecke-könyvben

Féltve őrzött emlékeim közt rendezgetve, foszlásnak induló lapos, barna könyvecske került a kezembe. Felnyitottam, az első lapja büszkén hirdeti, hogy tulajdonosa, „a budapesti magyar királyi egyetemi közgazdaságtudományi karra rendes hallgatónak felvételtett”. A többi telve tinta foltokkal, lila pecsétekkel, okmánybélyegekkel, — amint az minden valamire való indexhez illik, — legfőképpen azonban csupa értékes autogrammal, professzoraim lecke-lapozgatás, Kolokivimokat igazoló írásával.

Az illusztris sor Kornis Gyulával kezdődik. Magasröptű, csodálatosan gördülő, kellemes orgánumú filozófiai előadásait tisztelettel bálumattal hallgattuk. Itt van a világhírű földrajztudós: Cholnoky neve. Minek tagadjuk — nem szerette a „közgazdászok”-at és a „golyák középiskolai földrajz tudományától nem volt elragadtatva. Kolokivimain az egész világ hegyel, folyói, városai felől érdeklődött. Topográfiai kérdései nyomán számtalan mulatságos világfelfordulás keletkezett, — a vizsgázóra nézve szomorú következményekkel — mert Amerika tűzhányói lelkismeret furdalás nélkül Ázsiában hányták a tüzet, Afrika folyói gondolkodás nélkül vígan öntözték Dél-Amerika partjait és így tovább. Egyszer egyik kollegától Argentína fővárosát tudakolta. A felelet hallgatás volt. A professzor segíteni akart és érdeklődött tőle, gimnáziumot végzett-e? Igenlő feleletére megkérdezte, mondaná meg mi az latinul: jó és levegő. A fiú sugárunk ellenére néma maradt. Cholnoky megmondta latinul a szavakat: „No és most mondja ki ezeket spanyolosan!” A fiú fjedt agyában némi mozgás támadt és felragyogó szemmel adta meg a frappans választ: „Rio de Janeiro”. Nekem is támadt kisebb nézeteltérésem a tudós professzorral a Visztula eredetére és folyására vonatkozólag.

Az után itt következnek híres jogi tanáraink nevei: A magyar kultúra büszkesége: gróf Klebelsberg Kunó miniszterre való kinevezése után a Közjogot Ereké tanította. A Magánjogot: Szlaits, Közigazgatási jogot: Egyed. Polg. peres és perenkívül eljárást: Magyary. Büntetőjog és elj.-t.: Angyal. Keresk. és váltójogot: Kuncz Ödön adták elő. Utóbbi azt a fogas kérdést adta fel nekem többek közt: „Van-e a mennyországban jog?” Ugy emlékszem ez a probléma eldöntetlen maradt kettőnk között.

Igy jönnek tovább sorban ismert nevek: Cettler Jenő, Fellner Frigyes, Schandl József, Doby Géza, Erdő-Harrach, Buday, Karch stb. közgazdasági életünk kimagasló vezéralakjai.

Utolsóinak hagytam a tudomány egén fénylő csillagaink közül a legragyogóbb listókös: gróf Teleki Pál nevét. Itt van előttem jellegzetes aláírása, mint dékán és mint a Gazdasági és közlekedési földrajz tanára. Előttem van ő maga is, amint csendesen, észrevétlenül foglalja el helyét a katedrán... nyugodtan, fölényes tudással beszél, oly szerényen, oly közvetlenül, mint egy igazán talpig úr és tudós. Szemüvege felett komolyan néz ránk jóságos tekintetével... Egyetemi éveink feledhetetlen órái azok, melyeken szerencsénk volt végtelen tudását élvezni. Tragikus halála váltotta ki szívemből az emlékeztet. Meggyőződésem, hogy volt tanítványal mind megdöbbenve, mélyszégyen fájdalommal érezték át, hogy gróf Teleki Pállal kit vesztettünk el. Sirhantjára tegyük le mi is a kegyeltes megemlékezés hervadhatatlan koszorúját.

Debrecen, 1941 IV. 17.

Dr. Somogyi Zoltáné.

— Az USA harmincöttagú tengerész-katonákból és egy tiszteletből álló küldöttségét küld Londonba az ottani nagykövetség oltalmazására.

Debreceni tűzoltóképzőkeret szerb megszállás alól felszabadult területen

Annakidején megtűnt, hogy az oláh megszállás alól felszabadult területre éppedig Nagyvárada és Máramaroszigetire a debreceni hivatásos tűzoltóság adott kiképzőkeretet. A kiképzőkeret munkásságával a m. kir. belügyminiszter anyára meg volt elégedve, hogy a szerb megszállás alól felszabadult területre újabb kiképzőkeretet vezényelt ki Debrecenből.

A kiképzőkeret parancsnoka dr. Rácz

János hajdúbözserményi hivatásos tűzoltóparancsnok, debreceni tagja pedig Bíró János ezredes, vitéz Tóth Imre gépkocsivezető, Karika Zsigmond, Nagy Géza, Hadházi Lajos, Tasnádi Viktor és Nagy Pál tűzoltók.

A keret már el is indult rendeltetési helyére, bizonyára éppen olyan eredményes munkásságot fog kifejteni, mint az Erdélybe kivezényelt debreceni tűzoltó kiképzőkeretek.

Csak egészen mátyásos esetekben engedélyezik az autók üzembentartását

Budapest, április 17. Az autóforgalom szabályozásával kapcsolatban illetékes helyen a következőket mondták:

— Az autóforgalmat korlátozó rendelet kiadására a legközelebbi megfontolások készítették a kormányt. Eppen ezért figyelmeztetnünk kell a közönséget, hogy a forgalmi rendelet korlátozó rendszabályai alól kivétel csak a legmátyásosabb esetekben engedélyezhető.

A gépjárművek forgalmát szabályozó rendelet kimondja, hogy április 20-ika után csak azokat a gépjárműveket szabad forgalomban tartani, amelyeket az államfő, a királyi hercegek, az állami és önkormányzati hatóságok, a közhasználatú teherforgalmi vállalatok, a taxi- és hérautóüzemek és az autóbusszvállalatok használnak. Ezeket a kocsikat egy háromszög alakú ragasra nyomott sorszámos E-betűvel látják el.

A rendelettel egyidejűleg intézked-

tek az irányban is, hogy azok a mátyászemélyek, akikre a mentesítési rendelkezések nem vonatkoznak, április 20-ika után is forgalomban tartassák a kocsijukat, ha megfelelő és elfogadható indokot tudnak felmutatni. Ezt az engedélyt részben azok a gépjárművek kaphatják meg, amelyeket a honvédség felmentett, részben azok, melyekre a tárcaközi bizottság az engedélyt megadta.

A tárcaközi bizottsághoz benyújtott gépjárműhasználati kérvények esetében ahhoz a miniszteriumhoz címzendők, amelyhez a kérvényező foglalkozása vagy polgári állása szerint tartozik. Így a földművelésügyi, a földművelésügyi, a kereskedelmi és a kereskedelmi miniszteriumhoz kell címeznie a kérvényét.

A rendszámmal el nem látott segédmotoros gépjárművek nem kapnak háromszög alakú E-jelzést, mert ezekre nem vonatkozik a rendelet.

FÉLMILLIÓ MAGYAR A DÉLVIDÉKEN

Az egykori magyar birodalomból Jugoszlávia — Horvát-Szlavonország nélkül — 20.551 km²-nyi területet kapott. Az 1910. évi magyar népszámlálás adatai szerint 471.601 magyar lakott ezen a területen. Ehhez még hozzászámítva a Horvát-Szlavonországban talált 105.948 főnyi magyart, a Jugoszláviának jutott egész területen 577.549 magyar élt 1910-ben. Az impériumválasztás után 39.272 magyart utasítottak ki Jugoszláviából, mégis az 1921. évi jugoszláv népszámlálás szerint csak 467.658 magyar élt ezen a területen. A jugoszláv népszámlálás szerint a Bácskában 260.998, Bánátban 98.471, Baranyában 16.638 magyar élt s ezek az adatok azt bizonyítják, hogy Bácskában és Baranyában a nagy többség magyar volt.

A Bácska, Bánát, Baranya területén talált magyarokon kívül a Muraközben 1904. a Muráninben pedig 14.065 magyart tüntet fel az 1921. évi jugoszláv népszámlálás s ezekhez kell venni még a Horvát-Szlavonországban összeszámlált 70.024 és Jugoszlávia más részén számbavett 5558 magyart is s így került ki azután a végösszegeként feltüntetett 467.658 magyar egész Jugoszlávia területén.

A jugoszláv népszámlálási adatokat véve alapul, megállapítható, hogy a kimondottan szerb népesség aránya sokkal rosszabb, ha a felekezeti megoszlást vesszük figyelembe a Vajdaságban s így nem véletlenszerű, hogy az 1929. évi jugoszláv diktatúra éppen e terület szerb elemeinek megerősítésére, a volt tartományi közigazgatási

beosztás teljes felbontásával és e területhez a legsűrűbben lakott szerb vidékek hozzácsatolásával a Bácska—Bánát—Baranya tartományt a Duna-bánság közigazgatási egységébe sorolta. Ez a beosztás az itt élő nemzetiségeknek egymáshoz való viszonyában igen jelentős változást hozott, különösen a szerb-horvát elemek javára.

Csak így tudták biztosítani Jugoszláviában azt, hogy ezen a részen a szerb-horvát lakosság 56.90 százalékát lette ki, a magyarság százalékaránya pedig 27 százaléknál vesztéssel 18.29 százalékra csökkent.

A helyzetet jobban át lehetne tekinteni, ha az 1931. évi legújabb népszámlálási adatait is figyelembe vennék, sajnos, azonban Jugoszlávia az egyetlen állam Közép-Európában, amely — nem minden szándék nélkül — az 1931. évi népszámlálási adatait még 10 esztendő után sem tette közzé. A kiszivárgott hírek szerint a legutóbbi népszámlálási adatai alapján megállapítható, hogy a vajdasági szerb-horvát lakosság aránya e területen az 1921. évi 37 százalékról 43 százalékra emelkedett, míg a magyarok 28 százalékos aránya 26 százalékra, a németeké pedig 23 százalékról 21 százalékra csökkent.

Valószínű azonban, hogy a vajdasági kisebbségek hátrányára megváltozott nemzetiségi arányszámok még rosszabb megoszlásban kerültek volna napvilágra, ha hivatalosan teszték közzé a népszámlálási végeredményt.

Elváltak csak tíz év múlva köthetnek új házasságot Franciaországban — a jövőben

A franciák a nemzet belső erején végzett tisztítás főképp a rossz házassági törvényt tekintik. Most új törvényt akarnak alkotni, amelyben a házasságot az első három évben nem lehet felbontani. A bíróság legfeljebb a különélést rendelheti el. A későbbi években gyakorlatilag rendkívül megnövekedett és hosszadalmas tesztik a válóper. Az eddigi „húsznapos gondolkodási időt” a válás megindítására két esztendőre emelik fel, de a bíróságnak joga lesz újabb kétévi megfontolási időt szabni. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy hétévig kell várni a házasság felbontására.

még ha a házasságkötés után nyomban el akarnának is válni. A férj köteles lesz nemcsak tartásdíjat fizetni, hanem a volt felesége által elszendvedt anyagi és erkölcsi kárt is megtéríteni.

A házassági kötelék visszaállítását csak a válás után három év múlva mondhatja ki a bíróság, így tehát az első házasságot csak tíz év után kötheti a második esküvő.

Most már csak az a kérdés, hogy ez a szigorú törvény megjavítja-e a házasságokat, vagy pedig „nagyobb óvatosságra” bírja a házasságkötőket.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Menyhárt József-mappa

A kisgrafika kedvelőinek nagy öröme új és nagyon értékes Menyhárt József-mappa került ismét nyilvánosságra Réthy Istvánnak, a debreceni Ajtósi Péter Céh titkárnak, a lelkes műgyűjtőnek és műbarátának köszönhetően ez a változatos, gazdag témájú és tartalmas munkát a magyar közönség.

Menyhárt Józsefet jól ismerik nemcsak nálunk, hanem külföldön is, mert kiállításokon többször szerepelt és aratott fényes sikereket. Németországban, Olaszországban, Hollandiában, Belgiumban megjelenő folyóiratokban jelentek meg az egyes munkáinak a reprodukciói.

A szakértők a legnagyobb érdeklődéssel és elismeréssel figyelik és kísérik Menyhárt József művészetét, melynek állandó fejlődése mind technikában, mind dekoratív voltában egyre szembevetőbb. Aktjait hol realizisztikus, hol szimbolikus felfogásban hozza ki. Nagyon kedvesek a magyaros motívumok, sok belső tartalommal bíró munkái. — Kissé újszerűen hatnak a turanisztikus gondolat kivitelezései, viszont tökéletesek a japán hangulatot tükröző fametszetek. Bámúlatos, hogy mennyi egyéni ötletet, mozgalmasságot, bájt, kedveséget, hazafias gondolatot, a hit éltető erejét tudja maradéktalanul kifejezésre juttatni. Exlibrisjeiben, alkalmi grafikaiban melyek mindegyike különös műbecsrel és értékkel bír nemcsak a megrendelő, hanem az egész magyar művészet számára. Ehhez a legújabb Menyhárt gyűjteményhez dr. berei Soó Rezső egyetemi tanár írt bevezetést.

A fejedelem hűtlen kocsisa

Hét év híján háromszáz éve, hogy nemes Debrecen város főbírájához Kerekes Mihályhoz nagypapácses levél érkezett. A város levéltárában ma is meglevő érdekes okiratot I. Rákóczi György Erdély fejedelem, Debrecen igaz jöttövéje írta Székelyhidről, ahonnan úthán volt hazafelé gyulafehérvári rezidenciájába. A levél rövid, arról van szó benne, hogy a fejedelem konyhájának kocsisa, bizonyos Andreas nevezetű jobbággy ember, közönségesen megszökött az udvari kísérettől. Rákóczi fejedelem éktelen haragra gerjedt emiatt s miután a nyomok azt mutatták, hogy a szökevény Debrecen felé vette útját, határozott hangon megparancsolta Debrecen város főbírájának, hogy nyomban fogassa el a szökevényt, köztettesse meg és kísérettel küldje a fejedelem után.

Kerekes Mihály uram, a főbíró, aki abban az időben tisztes asztalos volt, az asztalos céh elnöke, nyomban kiadta az utasítást az illetékes perzekutori hivatalnak, hogy a hatalmas fejedelem parancsát teljesítse. A megörzött okmányon fel is van jegyezve, hogy város, sőt vidékszerke köröztek a hűtlen Andreas nevű kocsis embert, arról azonban nincsen adat, hogy meg is fogták volna és mi lett vele.

A fejedelmi köröző parancs az akkori latin-magyar vegyes nyelven van megfogalmazva és a következőképpen szól:

I. Georgius Rákóczi Del gratia Princeps Transylvanniae partium regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes etc. Prudens ac Circumspecte fidelis, nobis dilecte. Salutum et gratiam Nostram!

Az, mely Posta lovakat konyha kocsink eleibe adatott volt hűséggel, azokkal az mely kocsis volt, ez éztaka elszökeőket, ide hagyván konyha kocsinkat: hadgyuk azért, seőt parancsoljuk is hűségednek igen seris mindnyarást azt az embert keresestse fel s keötözve külgye utánunk.

Nec secus facturus.

Datum in Arca mea Székelyhid die 3. 7-bris Anno 1648. G. Rakocj Apr. — Magatokat meghibntetlek a lator-ságért, ha meg nem akartok busulni.

A körözvény ívnyagságú papíron, a Rákóczi címer lenyomatával és fejedelmi pecséttel van ellátva.

Hrabeczynól tiszlítottassa, les-lesse tavaszzi ruháit.

Csetnikiek ortvámadásai Zomborban és Szabadkán

A szerb templomból, a házak padlásaiából lövöldöztek — Lesből agyonlőtték két magyar gimnázistát — Honvédeink erélyes gyorsasággal rendet és biztonságot teremtettek

Zombor, húsvét éjszakája. (A honvéd propagandaszázad tudósítójától) Húsvét hétfőre virradó éjszaka sokáig emlékezetes marad Zombor magyar lakosságának. Bevonuló csapatainkat a délvidéki magyarság könnyes, meghatótt öröme fogadta. Zombor főútvonalának két oldalán sűrű sorokban állt az ünneplő tömeg. A csapatok egy része az esti órákban vonult tovább a városból. Pontban nyolc órákor, valószínűleg megbeszélte jelle a város több pontjáról lövöldözés hallatszott. A fő-ucca egyik házában padlásán csetnik géppuska kattogott, a városháza előtt több kézigránát robbant, mire a szerb templom összes ablakából megindult a géppuskatűz.

A példátlan ortvámadás meglepetésszerűen érte a honvédeket, de nem váratlanul. Másodpercek alatt felvették a tűzharcot a búvóhelyeiken meghúzódó lesipuskások ellen. Egyes házak padlásairól géppuska-, géppisztoly-, puska- és pisztolygolyók süvítették. A villámgyors és méltó válasz nem késett. Honvédeink tűz alá vették azoknak a házaknak a padlásait és ablakait, ahonnan az ortvámadás

Szabadkán vérfürdőt akartak rendezni a csetnikiek

Szabadka magyar feltámadási ünnepe a szerb katonaság által hátrahagyott és felfegyverzett csetnikiek ismételt kísérletet tettek arra, hogy zavart idézzenek elő.

Szombaton nyolc óra után néhány perccel a csetnikiek búvóhelyeikről géppuskákkal háttámadták az ucca békés járőrelőit. A Szabadság-téri városi bérpalota padlásáról puskázó csetnikeket a derék magyar honvédek rövidesen hárképtelenné tették. Az elbarrikádózott épülettel szemben felállított gyalogsági ágyú hamarosan elhallgattatta az orgyilkos csetniket. A szerb szokolisták palotájában is meghúzódott néhány csetnik, a magyar honvédség azonban a déli órákban teljesen megtisztította ezeket az épületeket. Az orgyilkosok támadása után a lakosság megakartta lincselni Jakojević Obrád nyugalmazott városi tanácsnokot, de a honvédség védelmébe vette.

Szombaton délelőtt 10 óra tájban a csetnikiek lesből agyonlőtték Tusa István és Almássy Zoltán gimnáziumi tanulókat.

Az ortvámadás után a magyar honvédség egyik járőre átkutatta a szegényházat. Ez alkalommal egy derék szakaszvezető megsebesült, de a városi kórházban azonnal megoperálták.

A szokolisták és a csetnikiek a város különböző részeiben a padlásokon rejtőztek el s onnan lövöldöztek a békés polgári lakosságra. A törvényszéki épület padlását is felgyújtották.

Öt vádlottat ítél el a bíróság a 32 filléres tejért és a drágább tejfelért, túróért

A debreceni törvényszéken Fővenyessy Sándor dr. elnöklelte alatt működő tanács tegnap árdragítási ügyet tárgyalta. Szabó Endréné élelmiszerkereskedőt vonták kérdőre, mert a tejet 32 fillérréval adta, a tejfelt, túrórt is drágábban adta a megállapított árnál. Azzal védekezett, hogy ő is drágábban kapta az árut és csak a tisztaság miatt számította fel. A bíróság így azokat is kérdőre vonta, akik drágábban adták el a kereskedőnek az árut. Adam Józsefné Konyárról, G. Nagy Lajosné De-

megindult. A lakosság a legközelebbi házak kapualjaiba menekült. A támadás főfészke a szerb templom volt. Megszóltak a honvédek nehéz puskái és utászaink rövidesen megrohmozták a templomot és foglyul ejtették az onnan lövöldöző csetniket. Az egyik iskolában hat szerb csetnik került kézre, jórészt fiatalok.

A hétfő reggeli órákban újból megkezdődött a lövöldözés. Ezúttal a zombori Szokol-ház volt a csetnik főfészke. Ez a ház két uccára nyílik és padlásablakából tüzeltek géppuskával. Honvédeink erélyes és gyors fellépése ezeket is elnémította.

Mindenekelőtt ki kell emelnünk honvédeink példás magatartását. A városban most már teljes a nyugalom, de a zombori uccák az elmúlt események számos emlékét viselik. A kövezeten méz- és kőtörmelék, a házak falán golyónyomok. A rend biztosítására mindenütt géppuskákat állítottak fel.

A csetnikiek alapos leckét kaptak abból, hogy a rendet és a nyugalmat büntetlenül megzavarni nem lehet, ahol arra magyar honvédek ügyelnek.

Vasárnap délután a városházával szemben, a Nityin-házból ismét lövöldözni kezdtek, de a magyar honvédség csakhamar ártalmatlanná tette őket. A város magyar lakossága példás önfeláldozással segítette mindenütt a helyi ismeretekkel nem rendelkező honvédeket. Az áldozatos magyar ifjúságnak köszönhető, hogy a magyar honvédség bevonulása előtt a csetnikiek nem rendezhettek vérfürdőt. A szerb csapatok elvonulása után azonnal részen állt a titokban előre megszervezett polgárság, amely a lehetőséghez képest megakadályozta a rombolásokat. Egy montenegrói alezredes elrendelte a vasúti aluljáró felrobbantását, hogy a magyar csapatoknak vonaton való szállítását megakadályozzák. Tamássy Imre ügyvédjelölt azonban odaküszölte a hidhoz, hogy elvágja az ekrazitot összekötő villanydrótot. Sajnos azonban a robbanás ebben a pillanatban bekövetkezett és Tamássy Imre súlyos sérüléseket szenvedett, hősiességéért majdnem életével fizetett. A közelben lévő házak ablakait, az üzletek kirakatait a légnyomás beverte. Ugyan- csak felrobbantották a vasúti víztornyot is s a detonáció rombadöntötte a környező házakat is. A visszavonuló szerb csapatok az összes vasúti hidakat és aluljárókat, valamint a fűtőházat és a vasúti műhelyt is felrobbantották. A rémséges órák elmúltával azonban Szabadka zavartalanul ünnepelte a felszabadító magyar honvédeket.

reiskéről és Vigvári Lajos Mikepérséről kerültek így a vádlottak padjára. A bíróság egy-egy heti fogházra ítélte a vádlottakat. Az ítélet nem jogerős.

— A légoltalmi sötétség leple alatt lopni akart Békéscsabán Polyák József. Behatolt egy gazda udvarára, hogy tyúkokat elvihessen, közben oltott mésszel teli gödörbe esett, ahonnan nem tudott kiszabadulni. Reggel találták meg eszméletlen állapotban.

Vitéz nagybányai Horthy Istvánné szombaton Debrecenbe érkezik a Vasúti Mansz estélyére

Ünnepélyes fogadtatásban fogják részesíteni a debreceni magyar asszonyok nagybányai Horthy Istvánnét, aki a MANSZ vasutas csoport által rendezendő jótékonyestély tavaszi estélyére jön szombaton Debrecenbe. Már most bejelentették érkezésüket a következő előkelőségek: dr. Algyey Pálné, a kereskedelmi államtitkár felesége, Stolpa Józsefné államtitkárné, a MANSZ országos vezetői, Tormay Gézané, aki Nádudvarról jön Debrecenbe, Imrédy Kálmánné, a vasutas MANSZ országos alelnöke, aki a MÁV h. elnökének felesége, valamint csiksomlyói Csiki Jánosné, a MANSZ országos alelnöke.

Fényes sikerűnek ígérkezik a vasutas árvák javára rendezendő estély, melynek főpróbája — főleg a művészi

számoké — pénteken este negyedétkor lesz az Arany Bika dísztermében.

A szombat esti előadás után kis cserce lesz, amelyen a fővárosi előkelőségeknek, elsősorban Horthy Istvánnéknak bemutatják a helyi vezetőket, majd 16 társaságbeli úrleány keringőbalettel mutat be. Ezután megkezdődik a táncestély, a bál. Az előkelő vendégek tiszteletére a bál megkezdése után kevés idővel társasvacsorát rendeznek az Arany Bika üvegtermében. Az érdeklődés nagy voltára tekintettel kérik, hogy jegyelőjegyzéseket a MANSZ irodájában kérjenek, akiknek még nincs jegyük. Kevés páholy, valamint 3 és 2.40 pengős jegy és táncosjegyek kaphatók.

Bárdossy miniszterelnök beszéde gróf Teleki Pál útjának követéséről

Budapest, április 17. A miniszterelnökség és az alája tartozó intézmények és szervek csütörtökön délelőtt köszöntötték Bárdossy László miniszterelnököt abból az alkalomból, hogy átvette hivatalát. Bárczy István államtitkár üdvözlő szavaira a miniszterelnök a következő szavakkal válaszolt:

— Kedves Barátom! Szónokotok, az én kedves barátom, Bárczy István szavaiból valamennyien kiéreztek, hogy mindnyájan, akik itt vagyunk, változatlanul annak a tragédiának döbbenetes hatásai alatt állunk és fogunk élni még sokáig, amely a leg-hűbb, legigazibb, legönzetlenebb, leg-bőlebb magyaritól fosztotta meg az országot. Nektek részletek volt abban a kivételes szerencsében, hogy vele dolgozhattatok. Relezhettetek hűség pillantású szemébe s hallhattátok hangját, amely, ha beszélt, szívhez szölt és az értelmet mozgatta meg. Nem csoda, ha ennek a tragédiának a hatása olyan kitörhetetlenül élt bennünk, hogy, azt hiszem, mindvégig hordozni fogjuk azt a sebet, amelyet látóváza szívünkön ejtett, de azt hiszem, hogy a gyászal, panasszal nem az ő szándékait, nem az ő tanait szol-

gáljuk. A gyász immobilizál. A mi feladatunk az, hogy tovább haladjunk azon az úton, amelyet ő jelölt ki nekünk azokhoz a hagyományokhoz, amelyekről szónokotok olyan szépen beszélt, amelyek szelleme itt él ebben az épületben s amelyek a nemzetnek, a nemzet minden rétegének nemcsak átérzett, a gyakorlatban keresztülvitt hagyományai. Ebben az értelemben köszönöm a szíves üdvözlést. Szónokotok beszélt feladataim teljesítéséről, a szociális szellemről, a szeretetről a megértésről, amelyek számunkra mind kötelelességek. Kötelelességek azok iránt, akik eljönnek hozzánk és hozzák ügyes-bajos dolgukat bizalommal és ugyanolyan bizalmat várnak tőlünk. Arról is beszélt szónokotok, hogy Ti abban a munkában, amelyet a Kormányzó Úr öfelméltósága kívánásaita vállalom kellett, mellettem fogtek állni segítségül, hűséggel és bizalommal. Halásan köszönöm ezt nektek. A hűségért hűséget, a bizalomért bizalmat kívánok. Fogjuk meg egymás kezét és folytassuk együtt azt a munkát, amelyet nagy elődöm hagyott ránk örökségül. Isten áldását kérem rátok és közös munkánkra.

Kötéláltali halálra ítelt rablógyilkos

A zempléni megyei Szürnyeg községben Boranyics László 33 éves napszámos Kucsera Józseffel együtt megfojtotta és kirabolta Turi Mihály vagyonos gazdát és feleségét. Kucsera ezután ismeretlen helyre szökött s így csak Boranyics Lászlót lehetett felelősségre vonni.

A sátoraljai helyi törvényszék Boranyicsot rablógyilkosság miatt kötélláltali halálra ítélte.

A kassai ítélőtábla a büntetést életfogytiglani fegyházra változtatta, de a Kúria mai tárgyalásán a kötélláltali halálbüntetést emelte jogerőre.

Halálbüntetés vár a két Varga-uccal rablóra, akik az elsötétítés alatt az uccan 16 pengőt raboltak

Ismeretes, hogy a lakosság figyelmét falragaszokon is felhívták arra, hogy a légvédelmi elsötétítés ideje alatt elkövetett bűncselekményekre, lopásra, rablásra is halálbüntetés vár és a tetteseket a rögtönítélő bíróság elé állítják. Mindenre elszánt, elvetemült embereket azonban még a halálbüntetés sem riasztja vissza attól, hogy könnyű zsákmányt szerezzenek a sötétséget felhasználva.

A Varga ucca 18. számú ház előtt a sötétségben megbujva két férfi hirtelen rátámadt Hegedűs István 22 éves fiatalemberre, aki a

Szent Anna ucca 22. számú házban lakik. Fejbeütötték és a mellén is megragadták a ruhát. A hirtelen támadástól megtántorodott fiatalember zsebéből kivették a pénztárcát és elvitték azt a benne levő 16 pengővel. A támadók a sötétben futva távoztak el a merénylet színhelyéről.

A rendőrség az uccai rablótámadás ügyében erélyes nyomozást indított és a tetteseket a debreceni rögtönítélő bíróság elé állítja. Halálbüntetés vár rájuk, mert az elsötétítés ideje alatt követtek el a rablást.

Hat napi elzárás a lisztkeverési rendelet figyelmen kívül hagyása miatt

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság most vonta kérdőre Horovitz Mór Nyil ucca 37. szám alatti péket, mert a feljelentés szerint nem tartotta be a lisztkeverési rendeletet és kevesebb tengeri liszt keverésével fehérebb kenyeret sütött. A bíróság elítélte hat-napi elzárásra.

Többen kerültek még a kihágási

bíróság elé, mert a pékhez vitt kenyértésztaiban nem volt elég tengeri liszt és fehér kenyeret sütöttek. A vádlottak pénzbüntetést kaptak.

— Galachan tegnap este kivégezték Bada Mihály gépkocsivezetőt, aki meggyilkolt és kirabolta egy adópénztárnokot.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám,
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjlel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, április 12-én reggel 8-tól április 19. reggel 8-ig: „Nap” Tolvay Imre, Piac u. 1. telefon: 27-73. „Aranyegyszarvú” Kossuth u. 8. telefon: 24-96. „II. Rákóczi” Külsővásártér és Miklós uca sarok, telefon 23-31. „Sztankay” Szent Anna u. 61. telefon 25-58.

Magyar ifjú...

Magyar ifjú jövőd fénye
Arcodon már ott ragyog.
Ifjúságod szent tüzevel
Egedről már most üzzék el
Minden múltó bánatot!
Sorsod akkor várhatod
Ragyogó les, mint nap fénye,
Nemzetednek ifja, véne,
Erős les, mint sziklavár.
Ki a honért a veszélyben
Tüzes dallal a szívében,
Szent reménnyel síkraszáll!

Magyar ifjú a jövőnek
Izzó lángja ég benned
Tervedben, ha elárul más,
Mégis a kedv, boldogulás
Célja felé kell menned!
Mások előtt fénylened,
Ragyognod kell, mert a nemzet,
Akit a sors vérig sebzett,
Töled várja hajnalát.
Ha fájdalom szagát, tép is,
Annyi veszély után mégis
Szébb jövő mosolyg rád.

Kopor Géza.

— Tényleges és nyugdíjas tisztviselők kirendelése a katonai közigazgatáshoz. A kormány rendeletet adott ki, amely szerint a katonai közigazgatás szerveihez, valamint a katonai közigazgatás alá tartozó polgári közigazgatási, igazságügyi és üzemi szervekhez az illetékes miniszter kirendelheti szolgálattételre a tényleges szolgálattételben álló, valamint a 70 életévét még be nem töltött nyugállományú állami vagy önkormányzati alkalmazottakat. Ilyen szolgálattételre az illető bejegyzésével közigazgatásban nem álló személyt is ki lehet rendelni.

— A homokkerti egyházzsuzsuzban evangélikációs hetet rendeznek április 21—27-ike között. Dobos Károly budapesti és Svingor Jenő radostyáni lelkipásztorok végzik az evangélikációt, mely mind a homokkerti, mind pedig a keresztes-telepi templomban folyik majd le.

— Szeged városa az egyetemére jogi kart kér a kormánytól, tekintettel arra, hogy másfélmillió ember tér vissza az anyaországba és szükséges lesz számukra a jogász-képzés megindítása. Valószínű, hogy a szegedi középiskolák is megduzzadnak. A szegedi ítélőtábla hatásköre is kibővül.

— A Templomegyesület hitvédelmi szakosztályának legközelebb — április 27-én — tartandó ülésén dr Erdős Károly egyetemi tanár nagyon érdekesnek ígérkező előadást fog tartani. A címe maga is sokat sejtet: „Idegen istenek”. Az előadás iránt széles körben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Német művészt lesz f. évi április hó 22-én, kedden délután hat órakor a Déri múzeumban. A nagyhírű Stuttgarti Trió zeneműveket, Ange Bross szavalóművésznő pedig Goethe, Schiller és más nagy költők verseiből ad elő. Belépődíj nincs. Mindenkit szívesen lát a Német Lektorátus.

— A Vaskapunál rombolásokat hajtott végre a szerb hadsereg. A folyam megtisztítására vonatkozó munkák egy-két hetet vesznek igénybe.

— A hőmérséklet plusz 30 Celsius fokra emelkedett Észak-Amerikában és Philadelphában már 32 fokot is mértek.

— Buócz Béla rendőrfőkapitány-helyettesét, a szegedi kapitányság vezetőjét a belügyminiszter Szabadkára vezényelte és valószínűleg őt bízzák meg a délvidéki rendőrfőkapitányságok megszervezésével.

— Rosszul sötétített, ezért 200 pengőre ítélték Kürschner Dezső budapesti kereskedőt.

— A szófiai jugoszláv követ, akinek a diplomáciai viszony megszakítása miatt el kellett hagynia Szófiát, Odeszába érkezett.

— A román főváros kereskedőit kötelezték, hogy kirakataikban tüntessék fel, mennyi cukor, liszt és olaj van üzletükben. A kereskedőknek ezenkívül fel kell tüntetni az egyes élelmiszerek árát.

— Először történt meg, hogy a híres amerikai Sing-Singben fegyvenelzárás tört ki. A kórházban levő fegyverek revolvereket csempészték be, ezekkel támadták meg a foglyok a fegyőröket, egyet agyon is löttek, a többieket kuszokként elhurcolták. A fegyverek kitértek az intézetből és a környéken az őrséggel heves tűzharcba keveredtek. Több halott maradt a „csataterén”, ahonnan sikerült a fegyvereket újból visszavinni.

— Egy amerikai gőzös elsüllyedt. A 6869 tonnás Jaden amerikai gőzös, mely most angol lobogó alatt és White névvel hajózott, az Atlanti óceánon elsüllyedt.

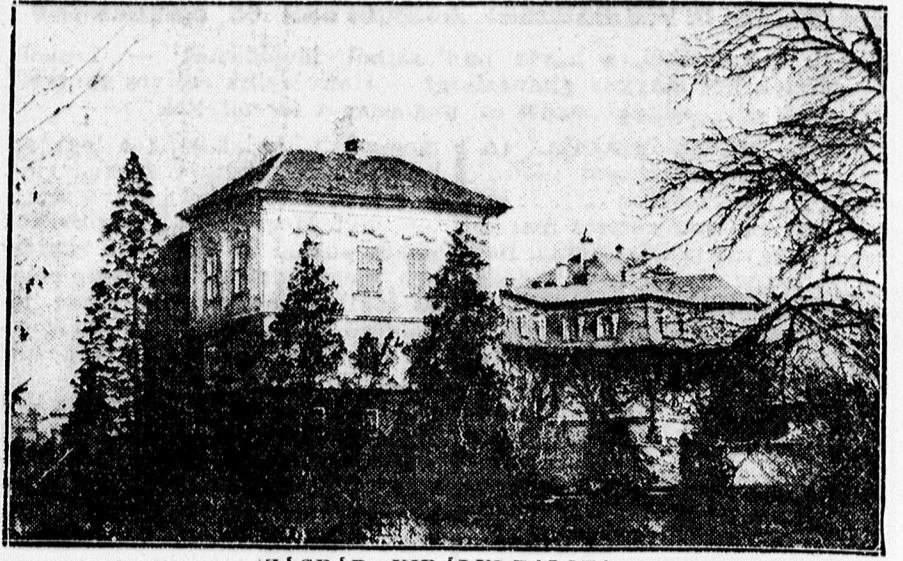
— Karády Katalin filmművésznő pár nappal ezelőtt új filmjének bemutatóján a páholyban hagyta relikviáját, melyben több értékes aranytárgy volt. A rendőrség keresi a „becsületes megtalálót”.

— Megmérgezte magát a Miklós uca 24. számú házban Rápolti Anna 24 éves háztartási alkalmazott. Nagyobb mennyiségű altatót vett be. Szerencsére idejében észrevették és a mentők gyors segítsége megmentette az életnek. Kiszállították a klinikára további ápolásra. Az öngyilkossági kísérlet oka ismeretlen.

— A francia hadseregnek a világháborúban szenvedett veszteségeiről hiteles adatok alapján francia könyv jelent meg. Ebből kitűnik, hogy 2,060.000 tiszt és legénység egyén elesett, megsebesült, vagy fogságba került. Eddig 80.000 katonasírt számoltak meg, 20.000 sír még nincs megállapítva, a kórházakban 120.000 sebesültet ápolnak. Az egész tisztállomány 35 százaléka, 40.000 fő elesett, megsebesült, vagy fogoly. Kilenc tábornok hősi halált halt, 130 a 234 közül fogságba esett. A tűzvonal mögötti részen 59.000 tiszt közül húsz-ezer halt meg, sebesült, vagy fogoly. A hivatásos tiszték közül 14.500, vagyis 65 százalék elesett, vagy fogoly. Az összes foglyok száma 1.800.000. Ezekkel az adatokkal igazolni kívánják a franciák, hogy a tiszték nem hagyták cserben embereiket és a tiszt veszteségek jóval nagyobbak, mint a legénységi veszteségek.

— Levágta a vonat a fékező lábát a püspökladányi állomáson. A súlyosan sérült fékezőt, Szilágyi András 22 éves nagykeréki lakost beszállították a debreceni sebészeti klinikára. Kihallgatása során elmondotta, hogy az esős, síkos vágányon megcsúszott és úgy esett a mozgásban lévő vonat elé. A kerék a jobb lábát vágta le térdén alul és megsebezte a ballábát is.

— Késsel szúrta fejbe a Hajó u. 2. számú házban veszekedés közben Hajdu Sándor 14 éves hentes-tanulót Kocsányi János, a hentes-tanuló a mentőállomásra ment, ahol sebtét bekötötték. Állapota nem súlyos.

ZAGRÁB: KIRÁLYI PALOTA.
A palota József főherceg tulajdona volt, melyet a jugoszlávok elkoboztak.

— A debreceni törvényszéktől dr. Csajági Sebestyén György büntető tanácsa néhány napig vidéken tárgyal. Berettyóújfaluban, Püspökladányban tartanak helyszíni tárgyalásokat.

— Egy szál szalmát ötven filléért árúsítottak Lakatos Antal és társai cigányok, akik azt mesélték, hogy a szalmaszálakat egy 120 évet megérett öreg ember szalmazsákjából valók, büvös erejük van s aki ágyába teszi, hosszúéletű lesz. Sokan lepréméntek, pénzt és élelmiszereket adtak a büveréjű szalmazsálakért. A cigányok ellen megindult az eljárás.

— 16 esztendei fegyház után újra rablógyilkosságból akart élni Friedrich Ferenc 64 éves volt művezető, aki tegnap délután Budapesten vakmerő rablótámadást kísérelt meg egy ékszerész ellen. Amikor az ékszerész az üzletben háttal fordított, egy nagy kövel fejbe akarta vágni, de csak a vállát érte. A csenevész támadót könnyen ártalmatlanná tették.

— A „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált házi szer megőrzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes haszajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— 103 éves asszony hagyatéka. Dávidovics Mária 103 éves bárdfalvi asszony érezte, hogy közeleg a vége, összehívta hát a rokonságát, hogy végrendekezzen. Kivett a párnája alól egy harisnyát, amely tele volt bankókkal. Kérte, hogy ebből adják meg neki a végtestességét, a maradékpénzen pedig osztzkodjanak. Néhány óra múlva Dávidovicsné meghalt. A rokonoknak első dolguk volt, hogy kihúzzák a párna alól a harisnyát: nagymennyiségű bankó hullott ki a harisnyából. Volt ott Kossuth-bankó, régi magyar pénz, cári rubel, fehér kommun bankó, értékét vesztett román papírpénz, de egyetlen pengő sem.

— A Tóth Árpád ucai tömegverekedés ügyében a rendőrség még folytatja a vizsgálatot és esütörtökön délelőtt őrizetbe vették Oláh István Tóth Árpád u. 10. sz. alatti lakost, mert bebizonyosodott, hogy ő is azok között volt, akik a rendőrré támadtak. Vargáné, akinek arcát ellenfele megsebesítette a zálogjegy miatt indult verekedés során, a rendőrtámadásban nem vett részt.

Olasz zongoraművész nő hangversenye

Debrecen sz. város Népművelési Bizottsága közli, hogy az olasz-magyar művészesere keretében olasz részről Maria Lujza Faini európai hírű, kiváló zongoraművész nő április hó 24-én, esütörtökön este 8 órakor a városi Zenekolomban önálló hangversenyt tart.

Jegyek április 19-től a Méliusz könyvkereskedésben (telefon 16-73) és a Népművelési Bizottságnál Széchenyi uca 20. sz. (telefon 11-07) 2, 1,50, 1 pengős és 50 filléres árbán válthatók.

— Szeretetyvendégség az Árpád tért egyházzsuzsuzban. Az Árpád térti nőegylet április 20-án, vasárnap délután 5 órakor Kassa út 12. szám alatt szeretetyvendégséget rendez jótékony célra. Jegyek a helyszínen kaphatók.

— A Debreceni Jótékony Nőegylet választmányi ülését szombaton délután öt órakor tartja.

— Károly volt román király és Lu pescuné engedélyt kaptak arra, hogy Mexikóban letelepedjenek.

— Karján hozta haldokló gyermekét a debreceni klinikára Gyurcsin Zsófia hajdúszoboszlói lakos. A gyermeket a klinikán már nem tudták ápolás alá venni, mert az átadás percében meghalt anyja karjaiban. Elrendelték a holttesti felboncolását, hogy a halál okát megállapítsák.

— Cserépkályhák átrakását, pucolását legelőcsöbbsen vállalja Illia kályhás, Csapó uca hatvenöt.

— Falbontó betörők jártak Róth Lajos Hajdúdorogon lévő rófos üzletében és sok árut elhordtak. Megállapították a csendőrök, hogy Hudák Mihály, Osváth Gábor, Csuka Gábor követték el a betörést. A tettesek már őrizetben vannak.

— Megfagyott egy 75 éves ember a svájci Oberlunkhofen községbe vezető úton.

— A szíriai államtanács elnökévé Abdul Kader egyetemi rektort nevezte ki a szíriai francia főbiztos.

— Felakasztotta magát Derecskén Takács Lajos 62 éves földműves és mire rátaláltak, meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Temetésére megadták az engedélyt.

Kerti szerszámok Sodronykerítések SESZTINA LAJOS

vasnagy kereskedés

Debrecen, Ferenc József út 23. Telefon: 20-06 és 15-48 szám.

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: **Alterego.** (Filléres előadás).

Szombaton este: **Vidám tarka műsor.**
Vasárnap délután és este: **Vidám tarka műsor.**

MA ESTE AZ ALTEREGO FILLÉRES ELŐADÁSA A SZÍNHÁZBAN

A Bányász-társulat ma este filléres előadásban tűzte műsorára az „Alterego” Asztalos Miklós remek történelmi vígjátékát, a Nemzeti Színház nagy sikerét, főszerepben Halassy Mariskával, Duday Tusival, Bányk Elemérrel, Gáti Józseffel.

Szombaton este, vasárnap délután és este szenzációs mulatságos „Vidám tarka előadás” lesz az egész társulat felléptével a Csokonai Színházban. A remek kabaréműsoron ének- és táncszámok, egyfelvonások, villámtréfák szerepelnek.

VIGSZÍNHÁZ. „Elnémult harangok” a címe a filmnek ugyanúgy, ahogy Rákosi Viktor írta a regényt. A darab jó, a gondolat megmaradt s ma ez a fontos és bemutatkozik ebben a filmben egy új magyar színész Nagy István, akiért magáért is érdemes megnézni a filmet. Élmény a játékka.

ALIPANG, a feket szultán, az Apolló új filmje, rendkívül izgalmaival lebilincselő érdekességű meséjével s Gary Cooper rokonszenvesen férfias játékkal nagy siker. A Budapesten óriási sikert aratott film Debrecenben is tetszik a közönségnek.

Közérdekű levél

REGGEL INDÍTSANAK VONATOT HAJDUBŐSZÖRMÉNYBŐL DEBRECENBE, ESTE PEDIG VISSZA

A hajduböszörményi vonalról sokakat kőt elfoglaltságuk Debrecenhez. Sok iskolás fiú és leányka is jár be onnan Debrecenbe. Tisztviselők, munkások laknak Józsan, Bodán stb., kiknek reggel kell utazniuk Debrecenbe. Ugyanez áll azokra a termelőkre, kik élelmiszert hoznak be a városba.

A legutóbbi vonatkorlátozás óta Debrecenbe csak egy vonat érkezik a hajduböszörményi—tisztalóki vonalról, mégpedig este hét órakor és reggel öt óra húsz perckor indul vissza. Sok munkás és diák nem tud jönni Debrecenbe reggel. Ugyancsak élelmiszert nem tudnak behozni Debrecenbe a piacra a termelők.

Teljes megértéssel vagyunk a rendkívüli viszonyok közepette és megértjük, hogy a MÁV nem nézhet most az utazóközönség kényelmére és nem lehet kellő számú vonatot minden irányban indítani. Azonban a bűszörményiek és általában ezen az útvonalon lakók baján könnyen lehetne segíteni, ha a már beállított vonatpár menetrendjét úgy változtatnák meg, hogy reggel érkezne Debrecenbe és este indulna vissza Hajduböszörménybe. Ez a menetrend jobban megfelelne az utazóközönség kívánságának. Ajánljuk a kérést az illetékesek figyelmébe. Aláírások.

— **Vastagh György szobrászművész** 1912-ben elkészítette Árpád vezér lovasszobrának tervét. A szobrot Munkács városra kívánta az ország keleti kapujában felállítani. Közben jött a világháború, majd a cseh megszállás, mely alól való felszabadulás után ismét foglalkoztak a szobor felállításának kérdésével. Elhatározták, hogy a szobrot alumíniumból öntetik meg és bearanyoztatják. A hatalmas szoborhoz Medgyasszay István műépítész új, imponáns alapzatot tervezett. A szobor leleplezését november 10-re, a cseh uralom alól való felszabadulás emlékjárására tervezték. Árpád vezér munkácsi szobrát országos ünnepség keretében avatják fel, melyen remélik, hogy a Kormányzó Úr is megjelenik.

— **Vitéz dr. Nadányi János alispánt** Nagykereki község református presbitériuma legutóbbi presbiteri gyűlésén főgondnokává választotta. Vitéz dr. Nadányi János alispán örömmel fogadta el a megtisztelő választást, amiről táviratban értesítette Nagykereki református lelkészét.

A lakóházak légóltalmi felszerelése

A honvédelmi miniszter a lakóházak légóltalmi felszerelésére 103.000—1941 H M szám alatt újabb rendeletet adott ki, amely az előbbi rendelettel szemben bizonyos könnyítéseket tartalmaz. Megállapítja a rendelet hogy a lakóház légóltalmi felszereléséhez tartoznak: 1. a mentőőrs felszerelése. 2. légóltalmi célra engedélyezett kézfecskendő. 3. légóltalmi házi tűzoltó felszerelés. 4. padlástér tűzvédelmi felszerelése. 5. légóltalmi célra szolgáló klímés.

A mentőőrs felszerelése olyan házakban és házcsoportokban, ahol az átlagos létszám nem haladja meg az ötven főt, légóltalmi mentőtáska, 100 főtől kis légóltalmi mentőtáska, 200 személyig a nagy légóltalmi mentőtáska.

A légóltalmi célra engedélyezett kézfecskendők száma a padlástér területétől függ, ha 300 négyzetméternél kisebb a padlás, akkor egy légóltalmi fecskendőt kell beszerezni és minden további 300 négyzetméter területnél további légóltalmi fecskendőt, illetve veder és puttyofecskendőt. Ha a házcsoportha 1—4 ház tartozik, akkor egy 5—7-ig akkor 2, 8—10 ház 3, 11—13 ház 4 kézfecskendőt kell beszerezni.

A légóltalmi házi tűzoltó felszerelés egységét alkotja: 2 veder, 1 legalább 3 méteres nyelvű szikracsapó, legalább egy darab 1 méteres nyelvű fejsze, 1 a háztető szerkezetének belső magasságához mért támasztólétra és olyan házaknál melyek szalma, nád, vagy pedig zsindely fedésűek, egy tűzihorog.

A padlástér tűzvédelmi felszerelésének egysége: 1 legalább 100 liter űrtartalmú, vagy 2 egyenként legalább 50 liter űrtartalmú széles szájú vízzel megtöltött víztartó edény, 2 veder, egy köbméter száraz homok, 2 lapát.

A lakóház légóltalmi őrsége áll anynyi 2 tagú tűzoltóőrsből, ahány kézfecskendő beszerzésére a lakóház, házcsoporthoz tartozó kötelezve van. Ha a lakóház, házcsoporthoz csak egy tűzoltó őrsöt állít fel, akkor annak az őrsnek három főből kell állnia. Fel kell állítani annyi 2 tagú mentőőrsöt, ahány óvóhellyel a ház rendelkezik, ha a házcsoporthoz óvóhely, szükség óvóhellyel nem rendelkezik, csak 1—2 tagú mentőőrsöt kell fel állítani. Ki kell jelölni a riasztó ügyeleteseket és minden ötven fő átlagos létszáma után egy hívívót.

A lakóház szervezetének tagjait az alábbi egyéni felszerelésekkel kell ellátni: 1. gázsebcsomaggal, 1 sebkötöző csomaggal a házcsoporthoz légóltalmi szervezetének minden tagját, a légóltalmi célra engedélyezett acél sisakkal az őrség parancsnokát és tűzoltó őrsön egy főt, jelzősípval, a házparancsnokát és helyettesét, karszalaggal és jelvényvel legalább a házparancsnokát, helyettesét, a riasztóügyeleteset és a hívívót.

A padlások tűzvédelmi felszereléssel legkésőbb május hó 1-ig kell beszerezni s márciustól november elséjéig terjedő időben és légvédelmi készültség alkalmával a víztartó vízzel megtöltve kell tartani. Egyéb szükséges beszerzések pótlását május hó 15-ig kell végrehajtani.

A hatóság május 15. napja után a város minden egyes lakóházát ellenőrzi ni fogja és ahol a rendelkezés előírt felszerelési tárgyak nincsenek s a Légóltalmi Liga által kibocsátott figyelmeztető táblák és szolgálati beosztás a kapu alatt kifüggesztve nincsen, ott a háztulajdonos ellen minden egyes esetben megindítja a kihágási eljárást mely súlyos büntetéssel jár.

Szükség esetén további felvilágosítással a Légóltalmi Liga debreceni csoportja elnöksége szolgál. (Debrecen, Bethlen uca 10. sz.)

— **Érdekes megállapításokat tesz a „Messaggero” című olasz lap a jugoszláv hadseregről.** Megállapítja, hogy a győzelem annál értékesebb, mert a jugoszláv hadsereg kitűnő volt. Tévedés az, hogy nem lett volna modern fegyverekkel felszerelve. Annak idején a franciák szállítottak modern harci eszközöket Jugoszláviába, amelynek hadserege tökéletesen ki van képezve. Nem szabad elfelejteni, hogy Jugoszláviának már békében is kétszázharmincezer főnyi hadserege volt, ebből öt pánccelos hadosztály.

Irgóp-kellékek **HURAY,** iparkamara T: 17-93

Kovássy Kálmánna temetése

Tegnap délután sokszázfőnyi gyászoló közönség részvételével folyt le Kovássy Kálmánna temetése a Köztemetőben. A komor gyászpompába öltözött díszravatalozó kegyeleles áhítatot sugárzó hatalmas termében a gyülekező gyászoló közönség sorában ott voltak a polgári előkelőségek **Lossonczy István** főispán és neje, valamint **dr. Kölcsey Sándor** polgármester és nejevel az élen, továbbá a katonai előkelőségek, a társadalmi egyesületek, nőegyletek népes küldöttségei, a Szent Erzsébet Egyesület, amelynek elnöknője és a MANSZ, amelynek alelnőknője volt az elhunyt, szinte teljes tag létszámmal vettek részt a pótolhatatlan, áldozatkész, fáradhatatlan gyász búcsúztatásán.

Az egyházi szertartást **Mellau Márton** pápai prelátus végezte fényes papi segédlettel. A megrázó gyászszerzetés után következtek a gyászbeszédok, amelyek hivatva voltak tolmácsolni a fájdalmat és hiányérzetet, amelyet a kiváló úrasszony halála okozott.

Józsa Ödönne főtitkár a Szent Erzsébet Egyesület nevében búcsúzott, Szépségükben is szomorúan csillogó szavakban állította a megrendült közönség elé az elhunyt nemes alakját. Ecsetelte azt a mérhetetlen fájdalmat, amelyet az egyesület valamennyi tagja érez a mindannyiok szívébe zárt, forrón szeretett elnöknő elhunytakor.

Vitéz Nábráczky Béláné a MANSZ nevében szökött utóljára az elhunyt-hoz. Megindító gyászbeszédében rámutatott arra, mily pótolhatatlan ürt hagy maga után a jóságos és kitűnő úrasszony, akit Isten hívott munkája elvégzésére.

A megható gyászbeszédnek nyomán felszakadt a seb, felsajgott a fájdalom, a díszravatalozó csendjébe belehangzott az asszonytársak heves zokogása. Ezek a könnyek csillogtak a szemekben akkor is, amikor a tavaszi eső halk esőcseppeivel kopogtak a sírba szálló koporsó falán. Dobbantak a görgöngyök és röviddel utóbb már csak a sírdomb és keresztje mutatta Kovássy Kálmánna hült tetemének, földi porhüvelyének nyughelyét a debreceni temető árnyadói fái alatt.

A sírt elborították a virágok, koszorúk, hervadhatatlan zöldjűkkel hirtelve a debreceni társadalom soha el nem múlt kegyeletét az elhunyt úrasszony iránt.

Gyászrovat

őzv. dr. Czegléd Mihályné meghalt

Városszerzte mély részvételt keltett a gyászoló közönség részéről, szeretettel méltóságáról minden nemesért lelkesedni tudásáról és fenkölt lelkéről közismert nagyszony, őzv. dr. Czegléd Mihályné szül. Czégely Ilona költözött el tegnap este az élők sorából.

Hálálával súlyos gyászba borította nemcsak családjának tagjait és kiterjedt rokonságát, hanem baráti körét és tisztelőinek azt a nagy seregét is, akiknek nem lesz többé alkalmuk az ő nemes szívének jóságánál felmelegedni és puritán egyéniségének igaz nagyságából tanúságot meríteni. A megboldogult férjének pár évvel ezelőtt bekövetkezett elvesztése óta sokat gyengélkedett és életerejét lassanként felőrölte az a sok gyász- és csapás, amely az utóbbi évek folyamán sújtotta. Így a pár nappal ezelőtt fellépett súlyos betegségnek legyengült szervezete ellentánni nem tudott.

Temetése szombaton délután fél négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozó jából. A gyászaborult család a következő gyászjelentést adta ki:

A B F R A. „Uram, Legyen meg a Te akaratod! őzv. Psenyeczky Nagy Zoltánné született Czégely Gizella fájdalomtól megtörtént szívvel, de Mindenható akarataiban megnyugodva tudatja, hogy forrón szeretett testvére, a legjobb nagynéni és felejthetetlen rokon dr. Czegléd Mihályné szül. Czégely Ilona ny. vármegyei tisztifőügyész, m. kir. gazdasági főtanácsos özvegye 1941. évi április hó 17-én délután 6 órakor visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. A megboldogultnak földi maradványait a Köztemető díszravatalozójától folyó hó

19. napján, szombaton délután fél négy órakor fogjuk a református egyház gyászszerzetés után örök pihenőhelyére kísérni!

Aldás és béke poraira!

Dr. Uzonyi Géza sógora, dr. Seenger Gyuláné sz. Uzonyi Magda. Psenyeczky Nagy Klára és dr. Loessl Dezsóné szül. Psenyeczky Nagy Márta, ifj. Seenger Gyula, Seenger Béla unokahúgal és gyermekeik. Vitéz Czegléd Béla és felesége szül. Csóka Rózi, dr. vajai Vajay Károlyné sz. Czegléd Irma, vajai Vajay Szabolcs, Czegléd Klárika, dr. Seenger Gyula, Loessl Dezsó. Hűséges ápolónője Bodolai Ferencné.

A temetést Fehértőy temetkezési vállalata végzi.

Id. Györfy József, életének 84. évében elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a II. A.) ravatalozó teremből, református gyászszerzetással. Fehértől vállalata rendzi.

SPORT

Pompás formát űrült el a DVSC a tegnapi kiadós edzésen

A vasárnapi kassai mérkőzésre készülő DVSC tegnap a Stadionban kiadós edzést tartott, amelyen a Kórodi, Csokai, Erdei, Elek, Gerel, Erdei Sándor, Dombóvári, Palotás, Sidlik, Füleki Nagy Sándor összeállítású első csapat 3:1 arányban győzte le a második csapatot. A csatársor közmegelegedésre játszott. Palotás nagy labdából Sidlik nagy lövékedvvel rugta a gólokat, — Dombóvári szintén jó volt. A csapat többi része is megfelelt, úgyhogy ez a csapat játszik Kassán is. A csapattal megy biztonság kedvéért Kristóf is. A vezetőség a látott játék alapján reménykedve néz a jóképességű és otthonában veszélyes kassai csapattal való mérkőzés elé. Reméljük, hogy a csapat a várakozásnak megfelelően el is hozza a két bajnoki pontot.

A Magyar Kupa legközelebbi fordulóját május negyedkén bonyolítják le. A sorsolás szerint a következő meccsek jutnak döntésre: Salgótarjáni BTC—Elektromos TE. Kispeszt—Gamma. Törekvés—Gázgyár Tokod—Szolnoki Máv és Szeged mérkőzés győztese.

A Bologna, amely most az olasz futballbajnokság élen áll és négy pontos vezetés birtokában az olasz bajnokság valószínű győztese, az olasz bajnokság befejezése után Magyarországra látogat el és a magyar vezetőcsapatokkal fog megmérkőzni.

Közgazdaság

Utalványra réz-mészpori kapnak a szőlősgazdák

A most megjelent kormányrendelet értelmében réz-mészpor csak utalvány alapján szolgáltatható ki a vevőknek, míg tovább-eladás céljából kereskedő részére a rézmészpor, utalvány nélkül is kiszolgáltatható, de ilyen esetben a kereskedő a rézgálla elszámolásához hasonló részletes elszámolást tartozik adni az árúrtól. A kormányrendelet megjelenésével egyidejűen a földművelésügyi miniszter végrehajtási utasítást adott ki, amely a szőlősgazdák számára kiszolgáltatható rézmészpor mennyiségét kat. holdanként 5 kg-ban állapítja meg. A földművelésügyi miniszterium a rézmészpor utalványokat a rézgálla utalványokkal egyidejűleg már szét is küldte a szőlősgazdáknak, a fő szolgabírák, polgármesterek, hegyközségi tanácsok, községi előjáróságok, illetve hegyközségi előjáróságok útján. Minthogy a rézmészporutalványok beváltási határideje május 15. felhívjuk a szőlősgazdák figyelmét az utalványok mielőbbi beváltására.

Terményföldszed: Búza 78 kg-os 24.—, rozs 71 kg-os 20.—, zab 41 kg-os 22.70, sörárpa kiváló 27.—, elsőrendű 26.—, sörárpa 25.—, ipari 68 kg-os 24.—, takarmány 65—66 kg-os 22.—, középminőségű 21.—, tengeri 20.50.

Magvak és hüvelyesvetemények köles fehér 44.—, vörös 42.—, egyéb 41. káposztarepce 40. napraforgó 30.—, lenmag 50.—, kék mák 250.—255. Viktória borsó 51.40. expressz 41.40.

Az Árkormánybiztosság megállapította a különböző gyapjafajták új árait Az Árkormánybiztosság a termelési viszonyoknak megfelelően állapította meg az 1941 termelési évadban kitermelésre és eladásra kerülő nyersgyapjú termelői árait. Az új árak, melyek a most folyó termelési év teljes tartamára szólnak, a szártított zsíros gyapjú árait a minőség különböző fokai szerint különként 204 és 4.97 pengő között állapította meg.

HIRDETMÉNY STATÁRIUM!

a rögtönbíráskodás kihirdetésének kiterjesztése tárgyában

A 5020—1939 M E számú rendelet 2. paragrafusának megfelelően közhírré teszem, hogy a m. kir. miniszterium az 1939 évi II. tc. 221. paragrafusában nyert felhatalmazás alapján az 1941 évi április hó 10. napján kelt 2770—1941 M E számú rendeletével a rögtönbíráskodást a polgári büntetőbíráskodás körében, a rögtönbíráskodás kihirdetése tárgyában kibocsátott 12.727—1939. I. M E és 5850—1940 M E sz. rendeletekben megjelölt büntetteken felül kiterjeszti az egész ország területén a honvédelemről szóló 1939 évi II. tc. 204. paragrafusának 1. bekezdésében meghatározott a honvédelem érdekében veszélyeztető rongálás büntetése:

A honvédelemről szóló 1939 évi II. tc. 203. paragrafusának 1. bekezdésében meghatározott, a munka folytonosságának megnehezítése és megállításával elkövetett büntetést, olyan értelemben, hogy e büntetést kezdeményezői és vezetői ennek rögtönbíráskodás alá (203. paragrafus 3. bekezdés), ha azonban a büntetést kezdeményező, vagy hiányos végzésével, vagy pedig rongálással követik el, a rögtönbíráskodás a kezdeményezőkön és vezetőikön kívül a tettesekre és részesekre is kiterjed:

A honvédelemről szóló 1939 évi II. tc. 205. paragrafusának 2. bekezdésében meghatározott, katonai vezetével szemben elkövetett engedetlenség és tettleges bántalmazás büntetése, végül a légvédelmi készültséggel kapcsolatos elsötétítés, úgyszintén a légi riadó ideje alatt elkövetett gyilkosság, szándékos emberölés és súlyos testisértés, továbbá lopás és rablás büntetése.

A rögtönbíráskodás hatálya a felsorolt bűncselekmények kísérletére is kiterjed.

Ehhez képest az eddig kibocsátott rendelkezések értelmében az időszerűt a polgári büntetőbíráskodás körében az ország egész területén úgy a tettesekre, mint a részesekre (Btk 69. paragrafus) kiterjedően rögtönbíráskodás alá esik a löfegő, robbantószer, illetve mindenemű robbanóanyag, (homba, kézi-gránát, pokolgép stb.) használatával elkövetett gyilkosság és szándékos emberölés büntetése (ideértve az ily gyil-

kosság és szándékos emberölés kísérletét és az ily gyilkosság elkövetésére irányított szövetséget is), a hatóságok büntetőjogi védelméről szóló 1914 évi XL. tc. rendelkezéseibe ütköző „hatóságok, illetve hatósági közegek ellen felfegyverkezve elkövetett erőszak bűntette”, a felségsértés, hűtlenség és lázadás bűntette, (ideértve a felségsértés és lázadás elkövetésére létrejött szövetséget és azok elkövetésére való felhívást is), az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló 1921 évi III. tc. I. paragrafusának első bekezdésébe és a 2. paragrafusába ütköző büntetést, a honvédelemről szóló 1939 évi II. tc. 204. paragrafusának 1. és 2. bekezdésében meghatározott, a honvédelem érdekében veszélyeztető rongálás, bűntette (ideértve azok kísérletét is) a honvédelemről szóló 1939 évi II. tc. 203. paragrafusának első bekezdésében meghatározott, a munka folytonosságának megnehezítése és megállításával elkövetett büntetést (ideértve annak kísérletét is), e bűncselekmények azonban azzal a korlátozással, hogy — kivéve a munka szándékosan hibás vagy hiányos végzésének és a rongálásnak esetét — csak a kezdeményezők és vezetőik ennek rögtönbíráskodás alá, továbbá a honvédelemről szóló 1939 évi II. tc. 205. paragrafusának 2. bekezdésében meghatározott katonai vezetével szemben elkövetett engedetlenség és tettleges bántalmazás büntetése, végül a légvédelmi készültséggel kapcsolatos elsötétítés, úgyszintén a légi riadó ideje alatt elkövetett gyilkosság, szándékos emberölés, súlyos testisértés, lopás és rablás büntetése.

Felhívom a közönséget, hogy különösen a jelzett büntettek elkövetésétől mindenki óvakodjék, mert a polgári büntetőbíráskodás alá tartozó minden olyan személy, aki a kihirdetés után ilyen bűncselekményt követ el, rögtönbíráskodás alá kerül és halálal büntetődik.

Debrecen, 1941 évi április hó 13.
Jeney Sándor sk.,
a debreceni kir. törvényszék elnöke.

— Franciaországban két régi ruha ellenében újat lehet csináltatni jegy bemutatása nélkül. Az ilyen módon összegyűjtött régi ruhákat majd kijavítják és a téli segélyekio során osztják majd ki.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer férfi

Fodrászsegéd, állandó, azonnal felvétetik. Kuruc uca 57. 13

Fodrászsegédet felveszek. Búra, villany-ondoláló gép eladó. Reményi, Csapó u. 98. 94

Biciklizni tudó kifutó sütködébe felvétetik. — Kishégyesi út 8. 90

Kücsis szikvizüzembe azonnal felvétetik. Miklós u. 44. Vendéglő. 93

Egy ügyes kovácssegédet azonnal felveszek. Pinczés József, Felsőjózsa. 83

ALKALMAZÁST keres férfi

Jómunkás fodrászsegéd állandó munkát keres. Ugyanott mély gyermekkeosi eladó. Mester uca 35. 1947

Délutáni órákra munkát vállalok. Gimnáziumi érettségivel rendelkezem. Választ „Délutáni munkás” jelgére a kiadóba 84

Irodai munkát keresek. Leveleket „Könyvelőnek” kiadóba. 1927

ALKALMAZÁST nyer nő

Varróda segéd- és tanulóanyagokat felveszek. Piac u. 46. IV. ajtó. 112

Takarításhoz, ablaktisztításhoz gyakorlott magasabb terméű leányok és asszonyok állandó foglalkozásra havi fizetéssel felvétetik délután 2—4 órági Nap uca 3. szám alatt. 1045 vv.

Hülygfodrász tanulóanyagokat felveszek. Kolozsváry, Dégenfeld tér 2. 110

Kérekpározni tudó nőket felveszek. Kövesi iroda, Teleki u. 94. 95

ALKALMAZÁST keres nő

Ovadékkal elarusítónek ajánlkozom trafikba vagy cukorkaüzletbe. Cím a kiadóban. 109

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Nyúlászathoz bejárónőt keresz nélkül felveszek. Deák Ferenc u. 6. Házfelügyelőnél. 102

Bejárónőt — azonnalra felveszek. Jelentkezés délelőtt 10 óratól Maróthy György u. 3. 100

Egy bejáró kisleányt felveszek. Bethlen uca 23. jobbra II. ajtó. 36

AJÁNLAT

Hűsvétrá klóplí anyagokat, 360 széles csipkésöveteket, mintás selymeket olcsón Kozmannnál, Rothermere uca 36. Keresztéület. 65 4. 22.

Aranyat, ezüstöt, briliánst legmagasabb árrban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. szám. 1815 4. 18.

Zománczott asztali tűzhelyek javítását, kiégett kályhák samoltózását szakemberül vállalom. Levencsik lakatos, Csapó 87. 537 5. 31

Varrógépet, kerékpárt felújít, átszíroz, zománcoz, tökéletesen javít, alkatrészeket raktáron tart, olcsón behelyez Nagy István műszerész, Széchenyi uca 6. sz. 1633 5. 12.

Új és használt varrógépek, kerékpárok, alkatrészek, minden géphez javítások jótállással, vétel, csere. Eisenberger, Csapó u. 101. 1610 5. 10.

Villanykörtcsere 20 fillér, — jégsekreényt megveszünk. Rádió legolcsóbban — Vagyonmentő, Hunyadi u. 22. 1814 4. 18

Aranyat, briliánst, — fogaranyat, ezüstöt legmagasabb árron vesz Altmann Sándor ékszerész, Ferenc József út 87. 516 5. 1

Ciánóztasson bizalommal Csala ciánózó vállalatnál. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi u. 9. Telefon 14—27. 1927 6. 20.

Légóttalmi víztartályok, forgó, cseres, boros, ecetes hordókat felelősséggel készít Varga, Hatvan 68. 1623 5. 10

Meglepheti ön is magát ha átdolgoztatja ócska paplanját Nagy Gyula paplanos mesternél, Sas 2. 5 4. 21.

Special úri fodrászat Piac u. 20. Városház alatt elsején megnyílt. Kurencs. 535 4. 30

Legolesóban fest, tisztít Weisz, Arany János uca 29. szám. 1940 vv.

Hölgyeim! Modell kalapok nagy választékban érkeztek „Arany” kalap szalonba. Akiátás 2 P. Sas 4. 1952 4. 20.

Poloskairást, ciángázást, lakások vizsgálatát felelősséggel vállal Kiss Zoltán, Kigyó uca 5. szám. 55 7. 16

HANGSZER

Bécsben képesített zongorahangoló olcsón lelkismeretes munkát véggez. Ebstein Márton, Csokonai uca 17. sz. Telefon: 24—83. 1135 5. 5.

BÚTOR

Elköltözés végett bútorraktáramban új és használt mindenféle bútorok eladók. Kossuth 49. Kezeszéület. 1883 4. 18

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat, részlete is, udvari bútor üzletben, Piac uca 71. szám. 785 4. 30

Eladó Csapó uca 52. délelőtt 10—12, délután 3—5 ebédő, háló, konyha berendezés. 101

Gyönyörű háló, ebédő, szalagarnitúra, rekamié, fotelék, konyha berendezés, háromajtós szekrény eladók. Piac uca 83. Udvarban. 330

TÜZELŐ ANYAGOK

Hajdúszentgyörgyi erdőkitermelésből gally, s forgács és tuskó, olcsón beszerezhető a helyszínen, vagy Békési és Lőw cégnél Bánffy uca 4. szám. 1241 5. 6.

AUTO MOTOR KERÉKPÁR

Eladó A. J. S. 750 köbcentiméteres 5,5 HP-s oldalkocsis motorkerékpár. Cím a kiadóban. 1747 vv.

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Vendéglő, biztos megélhetést nyújtó, elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóban. 99

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Központi fűtéses különbejárátú szoba üresen kiadó. Bika bérház I. 3. 98

KIADÓ LAKÁS háromszobás

3 szobás, fürdőszobás lakás április 1-től havi 80 pengőért kiadó. Megtekinthető hétköznapiokon délelőtt 10—2 óra között. Magoss György tér 25. 1768 vv.

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó azonnal a Ferenc József út 22—24. sz. a. 1941 május hó elsejére I. emeleti 5 szobás, hallos, teljes komfortos lakás központi fűtéssel. Értekezni a lakásra Debreceni Első Takarékpénztárban. 7+

LAKÁST KERES

Május elsejére két szoba, konyhas lakást keresek a Bikához közel. Költségeit megtérítem. Cím a kiadóban. 324

Háromszobás modern lakást keresek május elsejére a központban. Dr Grósz, Hunyadi 15. 107

Szép bútorozott szobát keresek azonnalra 2 személy részére, esetleg fürdőszoba használattal Bótkor, államépítészeti hivatal. 97

Egy száraz kis szoba, konyhát azonnal kivennek. Biztos fizető. Gazdák, Piac uca 10. 91

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejárátú uccai bútorozott szoba előszobával május 1-re kiadó. Megtekinthető délután fél 2-től 4 óráig. Nyil u. 101. 21

Különbejárátú légfűtéses szép bútorozott szoba azonnal kiadó. Bartos, Svetits palota. 106

Utazó vagy alkalmilag megszálló úrnak vagy hölgynek kiválóan alkalmas, diszkrét, különbejárátú bútorozott szoba, esetleg berendezett lakásrész azonnalra kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 105

Különbejárátú szépen bútorozott szoba azonnalra is kiadó. Miklós uca 21. 103

ELVESZETT

Szabó Lajos Pac 20. cukorkajegyet és iratokat tartalmazó rétkül átvethető a Magyar Ruháipar pénztáránál. 1312

Elveszett 2 darab gyermekcipőutalvány, becsületlen megtaláló jutalomban részesül. Jerikó uca 45. 92

INGÓSÁG VÉTEL

Ócska sünvasat vagy II-vasat keresek megvételre. Huszár Gál uca 4. 78 vv.

Vízmentes ponyvát megvételre keresek. Rákóczi 19. Iklódi. 108

INGÓSÁG ELADÁS

Fu- és bronzcsillárok eredeti régi és stíl bútorok, ülőgarnitúrák és vitrinek stb. legolesóbban beszerezhetőek. — Ingóságkövetítő, ref. püspöki bérpalota. 1131 vv.

Gyermekkeosi, modern és nagy, eladó. Értekezni lehet délelőtt 10 óratól délután 2 óráig. Temető uca 16/a. 1365

Jókarban lévő gyermekkeosi eladó. Miklós uca 50 sz. 89

Háromszekrény, fejezett, kétajtós szekrény, toalett, ágyak eladók. Mester u. 40. sz. 111

Használt gyermekvaságy matraccal, egy sparthelt eladó. Rosenberg, Rákosi Jenő u. 6. 96

GAZD. TERMÉNYEK

Fügefa, többéves, szép, gyökéres, koronás példányokban, már az idén terem, díszbokornak is szép, kapható Hatvan uca 24. 1860

ELADÓ HÁZ

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral. Tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Lakbérletkötéssel, nem sok pénzzel most megvásárolható a Bószor. ményi út 88. számú üzletes ház. Ára 5000 P. Tulajdonos címe a kiadóban. 14+

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl terület két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Eladó ház nagy bérjövdelemmel, — 310 négyszögöl szép udvarral. Teleki u. 98. 71

Eladó az István út 38. szám alatti felelősségen adomentes családi ház háromszobás lakással, ötszáz négyszögölös gyümölcsös. 21

ELADÓ HAZHELY

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek igen előnyös feltételek mellett. Tulajdonos címe megtudható a kiadóban. 5+

Széchenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban, mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Villatelek a Nagyerdő alatt, a Hadházi uca. ből nyíló Dobsina uca. ban 268 négyszögölös villatelek négyszögölönként 15 pengős árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsonos Segélyező Egylet bankpénztára, Kossuth uca 8. szám alatt. 140+

Olesó házhelyek a Porroszlay úton és az Erdősoron. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Műkögyházhoz. — Fürdő uca 2. sz. 240

FÖLDBÉRLET

Kertészletnek kiválóan alkalmas ezernégyszögölös telek beköltözhető lakással, kizáróan kertésznek feles megművelésre kiadó. Nagy Béla, Árpád tér 38. 105

ELADÓ ÁLLAT

Angora nyúl Csapókerl, Apponyi u. 2. szám alatt eladó. 81

Szerkesztőnő (fotós):
PALFI JÓZSEF
Kiadónő (fotós):
IFJ. SZIGETHY GYULA
igazgató
Kiadja és nyomja a
RSZANULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RESZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY.